Янв. 8 Госкнижпалата УзССР 10 ЯНВ 1983

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 7 (18.484). Якшанба, 1983 йил 9 январь • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бухоро области хўжаликларида янги йил ҳосилига пухта замин яратиш учун кузги қишки дала ишлари жадал давом эттирилмоқда. Муҳим агротехник тадбир — шудгорлаш Бухоро районидаги «Янги турмуш» колхозида айниқса намунали олиб борилянти. Айни кунларда хўжалик механизаторлари сўнгги гектарларни шудгорлашмоқда. Суратларда: 1 Колхозининг моҳир механизаторларидан бири Рўзиқул Бобоев. 2. Шудгорлаш пайти.

А. Мирзажонов фотоси. (ЎзТАГ).

МИНУТЛАР ҚАДРИ

— Иш вақти — нақд бойлигимиз, — деб ёзади «Средазуголь» бирлашмасининг Ангрен кўмир разрезидаги 9-шахтаси шахтери Абдураҳим Раззоқов. — Шу боис шахтерларимиз бу бойликни асраб-авайлаш, дақиқалар қадрига етиш ва ундан самарали фойдаланиш тадбирларини кўрмоқда. Шахтамиз бир минут ичида салкам 100 килограмм кўмир қазиб чиқаради. Бу планДагидан бир ярим баравар кўп. Шу йўл билан юбилей йили план топшириғини 1067 тоннага ошириб бажардик.

Оддий шахтернинг ҳисоб-китобига эътибор қилинг. Таъбир жоиз бўлса, у бир минут ичида бажариладиган ишнинг қимматини таҳлил қилипти. Бу билан у бир минут ичида республикамиз индустрияси ишлаб чиқараётган маҳсулотлар салмоғини ҳам кўз олдига келтиряпти. Чунончи, серқуёш ўлкамиз саноат корхоналари ҳар минутда 4325 килограмм пахта толаси, 502 метр ип газлама, 197 метр шойи газлама, 73 дона ички трикотаж буюмлар, 92 жуфт пайпоқ, 52 жуфт пойафзал сингари турли хил маҳсулотлар тайёрлаётганини ҳам тасаввур қилмоқда.

Улуғ партиямиз XXVI съезди қўйган улкан вазифаларни муваффақиятли адо этиш учун меҳнат аҳлининг энг муҳим резерви, жамиятимизнинг вақт бюджети — иш вақтини қадрлаш, унинг ҳар лаҳзасини коммунизмнинг моддий-техника базаси қурилишига хизмат қилдириш — барча совет кишиларининг жонажон бурчидир.

Иш вақти давомида кишилар ижтимоий меҳнат масъулиятини тўла ҳис этиб, моддий неъматлар яратиш зарурнятини ёрқин тасаввур қиладилар. Уларнинг бу ҳиммати жамият эҳтиёжларини қондиришга, узоқ йилларга мўлжалланган социал-иқтисодий программамизнинг пировард натижаларини қўлга киритишга йўналган бўлади. Шу боисдан ҳам иш вақтининг қадрига етиш, минутларни эъзозлаш, унинг барча имкониятларидан омилкорлик билан фойдаланиш бугунги куннинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Зотан партиямиз ҳамиша қатъий талаб қилганидек, «бирор иш куни ҳам, бирор иш соати ҳам зое кетмаслиги керак».

Республикамиз меҳнат аҳли бу даъватга ҳар гал тўла фаоллик, ижодий изланиш ва амалий иш билан жавоб бериб, иш вақтидан самарали фойдаланиш намуналарини кўрсатмоқдалар. Бир беш йилликда ўн йиллик ва ундан ҳам кўпроқ шахсий план топшириқларини бажариш ҳаракатини бошлаган ўн беш донгдор ишчи издоши, Андижон машинасозлик заводининг илғор пайвандчиси Т. Маликов иш вақтидан ўринли фойдаланиб, ғоят қувончли ютуқларга эришяпти. У ҳақда корхонада чиқиб турадиган «Молния»да шундай сатрлар ёзилди: «Темирчилик-пресслаш цехининг моҳир пайвандчиси Тошкентбой Маликов вақтдан ўзиб ишлаб, янги — 1983 йил планини ҳам бажарди. Унинг меҳнат календарида 1984 йил бошланди». Мутахассисларнинг эътирофига кўра, бу — тармоқ корхоналарида рекорд кўрсаткич.

Илғор коллективларнинг тажрибаси шуни кўрсатмоқдаки, иш вақтининг ҳар соат, ҳар дақиқасидан ўзиб ишлаш — меҳнат унумдорлигини оширишнинг, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини кўпайтиришнинг бош мезони. Партия муттасил талаб қилганидек, ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун курашда меҳнат коллективлари олдида, ҳар бир совет ишчиси олдида кенг кўламли, моҳият-эътибори билан ижтимоийлик касб этган конкрет вазифалар турибди. Айни пайтда бу вазифалар ўз вақтида, астойдил, жонкуярлик билан ҳал қилиниши жуда-жуда муҳимдир. Зеро, бунинг учун КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленумида таъкидланганидек, ғайрат ва яна ғайрат билан ташаббус кўрсатиб меҳнат қилиш, илғорлар тажрибаси ва фан-техника ютуқларини уйғунлаштириш, пировардида — юксак уюшқоқлик ва онгли интизомни таъминлаш талаб этилади.

Республикамизнинг пешқадам коллективлари худди шундай қилмоқдалар. Улар беш йилликнинг учинчи йили зарбдор меҳнат жараёнларида жонбозлик кўрсатиб, белгиланган топшириқларни барвақт бажаришга интилмоқдалар. Намангандаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» шойи газламалар комбинати, Тошкент трактор ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводлари, Хўжайли пахта тозалаш корхонаси каби ўнлаб коллективлар йил бошиданоқ кунлик ва ҳафталик планларини ошиғи билан адо этмоқдалар. Ҳар бир иш сменасида кам сарф-харажат билан миқдор жиҳатдан ҳам, сифат жиҳатдан ҳам кўп маҳсулот тайёрлаш тадбирларини кўраётган бу пешқадам коллективларнинг машина-ускуналар қувватидан, хом ашё ва материаллардан, айниқса, иш вақти резервидан самарали фойдаланиш борасидаги тажрибаси мақтовга моликдир.

Эндиликда биргина пойтахт саноат корхоналари ҳар иш кунида 95 трактор, 38 та пахта териш машинаси, 519 минг сўмлик трикотаж, 302 минг сўмлик мебель, 86,6 минг сўмлик чинни ва кўплаб бошқа тур маҳсулотлар ишлаб чиқараётгани ҳам минутлар қадр-қимматининг нақадар катта эканини кўрсатади. Республикамиз саноати ўтган юбилей йили маҳсулот реализация қилиш ва буюмларнинг энг муҳим турларини ишлаб чиқариш юзасидан давлат планларини барвақт бажарди. Маҳсулот тайёрлаш миқдори ўтган йилга қараганда қарийб 3,6 процент кўпайди. Меҳнат унумдорлиги бир процент ошди. Бу Ўзбекистон ишчилар синфи олтинга тенг иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб, бажарган баракали меҳнати самарасидир.

Афсуски, биз баъзан буни эсдан чиқариб қўямиз. Акс ҳолда ўринсиз прогул ва бекор туришлардан, хизмат зоналарида қулай маршрутлар танлаш ўрнига вақттталаб ортиқча юришлардан кўриладиган зарар минг-минглаб киши-кунига бориб етмас эди. Айрим корхоналар ва қурилиш объектларидаги партия ташкилотлари худди ана шу нуқсонларга ҳали етарли эътибор бермаётирлар. Ангрен керамика комбинати, Тошкент экскаватор заводи, Андижон ва Бухоро тўқимачилик комбинати, Каттақўрғон сут заводи қурилиши каби корхона ва объектларда шундай аҳволни кўриш мумкин.

Халқимизда: «вақтинг кетди — нақдинг кетди» деган нақл бор. Унинг ҳар бир минутини тежаш — азиз асримизнинг азиз онларини меҳнат зафарларимиз билан безаш демакдир. Аксинча, иш вақти бир минутининг зое кетиши — икки юз минг ишчи бир кунлик меҳнати натижасидан маҳрум бўлди, демакдир.

Вазифа — партия, совет ва касаба союз ташкилотлари ишлаб чиқариш масалалари билан астойдил шуғулланиб, иш вақтидан унумли фойдаланишда, минутлар, паҳзалар қадр-қимматини оширишда хўжалик органларига яқиндан ёрдам беришлари, эришилаётган кўрсаткичларни чуқур таҳлил қилиб, натижаларни ошкора, оммавий айтиб боришлари керак. Токи, ҳар бир корхона, ҳар бир бинокорлик ва транспорт ташкилотининг аъзоси бутун иш вақти мобайнида ўз қобилияти, маҳорати, истеъдоди билан бугун кечагидан, эртага бугунгидан баракали меҳнат қилишга эришадиган бўлсин ва у мингларнинг, миллионларнинг қалб шиорига айланиб борсин!

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ Н. Р. ҲАМРОЕВГА «ЎЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ИРРИГАТОР» ФАХРИЙ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Сув хўжалиги ташкилотларида кўп йил самарали ишлаганлиги, республикада янги қўриқ ерларни ўзлаштиришга катта ҳисса қўшганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги ҳузуридаги «Главсредазирсовхозстрой» бошлиғи ўртоқ Нажим Раҳимович Ҳамроевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор» фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

Тошкент шаҳри
1983 йил, 7 январь.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советида

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети кенгашининг (Прага, 1983 йил, 4—5 январь) якунларини кўриб чиқиб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов бошчилигидаги Совет делегациясининг фаолиятини тўла-тўкис маъқуллайдилар.

Сиёсий маслаҳат комитетининг Прага кенгаши катта халқаро аҳамиятга молик воқеа бўлди. Қарор топган анъанага мувофиқ иттифоқчи социалистик давлатларнинг олий раҳбарлари Европадаги ва умуман дунёдаги ҳозирги вазиятни биргаликда таҳлил этдилар, уруш хавфига қарши, кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва чуқурлаштириш, халқаро ҳамкорликни ривожлантириш учун курашда қардош мамлакатларнинг бундан буёнги келишиб олиб қиладиган ҳаракатларини белгиладилар.

Агрессив империалист доираларнинг, аввало АҚШдаги мана шундай доираларнинг дунёда вужудга келган стратегик мувозанатни бузишга, ўзлари учун ҳарбий устунликни таъминлаб олиб, шу тариқа дунёдаги воқеаларнинг боришини ўз иродасига бўйсундириш учун қилаётган тўхтовсиз ҳаракатлари натижасида дунёдаги аҳвол анча кескинлашиб қолди.

Улар авж олдираётган қуролланиш — ядровий ва оддий қуролланиш пойгасининг янги даврасн дунёда яна ҳам хатарли беқарорликка олиб бориши ҳамда бошқа мамлакатлар ва умуман инсоният олдида турган энг зарур иқтисодий ва социал проблемаларнинг ҳал этилишини жиддий равишда чигаллаштириши мумкин.

СССР, иттифоқчи социалистик давлатлар империализмнинг мана шу милитаристик йўлига ўзларининг тинчлик, халқаро хавфсизлик ва кескинликни юмшатишга қаратилган изчил амалий йўлини қарама-қарши қўймоқдалар. Варшава Шартномасида қатнашувчи мамлакатлар янги, 1983 йил солномасини Ер юзидаги сиёсий иқлимни соғломлаштириш манфаатлари йўлида кенг кўламда ҳаракат қилиш билан бошладилар. Прагада қабул этилган Сиёсий декларацияда улар ядровий ҳалокатга тойиб кетишнинг олдини оладиган реал ташаббусни ўртага қўйдилар.

Социалистик мамлакатларнинг иккала ҳарбий-сиёсий гуруҳ — Варшава Шартномасида ва НАТОда қатнашувчи давлатлар ўртасида ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик ва тинч муносабатларни қўллаб-қувватлаш тўғрисида шартнома тузиш ҳақидаги янги таклифи алоҳида аҳамиятга эгадир. Аввало мана шу катта тинчлик ташаббуси қайси давлатларга қаратилган бўлса, уларнинг бу ташаббусга зўр эътибор билан қарашлари муҳимдир.

Воқеаларнинг ҳозирги хатарли ривожланишини тўхтатиш, уларни соғлом изга буриб юбориш, ўзаро ишончни мустаҳкамлаш, қурол-яроғларни, айниқса ядро қуролини чеклаш ва қисқартириш вазифаларини бирин-кетин ҳал этиш учун амалий имконият очилмоқда.

Европада ракета-ядро қуроли кўпайтирилишининг олдини олиш имконияти рўёбга чиқарилиши ёки чиқарилмаслиги, қитъа, қолаверса бутун дунё халқлари бошида пайдо бўлган хавф-хатар камайтирилиши ёки, аксинча, кескин кучайтирилиши ҳозир АҚШга ва унинг НАТОдаги иттифоқчиларига боғлиқ бўлиб турибди.

Совет Иттифоқи халқаро ишларда ақл-идрок тантана қилиши учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишни қилмоқда. У бундан буён ҳам бошқа социал системадаги давлатлар билан тинч-тотув яшашдан иборат ленинча сиёсатни изчиллик билан ўтказаверади, социализм ва тинчлик душманларининг кирдикорларига нисбатан сергак бўлиб туради, мамлакатнинг хавфсизлигини таъминлаш учун зарур чораларни кўраверади.

Сиёсий маслаҳат комитетининг кенгаши шуни кўрсатдики, ҳозирги шароитда социалистик давлатларнинг ҳар томонлама ҳамкорлиги, уларнинг жаҳон майдонидаги умумий мақсадлари учун биргаликдаги кураши, социалистик, коммунистик қурилиш тажрибасини баҳам кўриши, экономика, фан ва техника соҳасидаги кучларни кооперациялаш роли ортиб бормоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси умуман социалистик ҳамдўстликнинг кучига-куч қўшади, унинг ҳамма қатнашчилари олдида турган бунёдкорлик вазифаларини ҳал этишга ёрдам беради.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети қардош мамлакатлар билан дўстлик ва ҳамкорлик иши ҳамиша партия билан Совет давлатининг халқаро сиёсатида алоҳида, устун ўринни олиб келганлигини ва шундай ўринни олаверишини таъкидлаш зарур, деб ҳисоблайдилар.

НАЗОРАТ БЎШАШГАЧ

Денов ва Сариосиё районларида чорвачилик нега оқсаяпти?

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларини амалга ошира бориб, қишлоқ хўжалигини, айниқса, чорвачиликни кескин ривожлантириш мамлакат Озиқ-овқат программасини муваффақиятли бажаришда муҳим роль ўйнайди. Буни қалбдан ҳис этган Сурхондарё областининг меҳнаткашлари тармоқни жадал ривожлантириш, маҳсулот етиштириш ва давлатга сотишни янада кўпайтиришга асосий эътиборни қаратмоқдалар.

Сўнгги йилларда бу соҳада кўпгина тадбирлар амалга оширилди. Область колхоз ва совхозларида давлатга гўшт, сут ва тухум сотиш анча кўпайди. А. Набиев номли, «Пограничник», «Шакаркамиш», «Таллимарон», «Сурхон» совхозлари, Сариосиё районидаги «Коммунизм», Н. Муродов номли, Олтинсой районидаги Карл Маркс номли, Жарқўрғон районидаги Н. Боймуродов номли, Қумқўрғон районидаги «Москва», Шўрчи районидаги «Ленинобод» колхозлари ва бошқа илғор хўжаликларнинг чорвадорлари алоҳида намуна бўлишяпти. Бу хўжаликларда чорва туёғи кўпайди, зоти яхшиланди, фермаларни марказлаштириш, йириклаштириш ишлари жадал олиб борилмоқда, механизациялаш даражаси яхшиланмоқда. Энг муҳими, чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга эътибор кучайтирилмоқда. Озуқабоп экинлар майдони 1,5 — 2 баравар кенгаяётир. Чорвачиликни ихтисослаштириш давом эттирилмоқда.

Афсуски, чорвачиликни ривожлантиришга ҳамма хўжаликларда ҳам бунчалик жиддий киришилмаган, сўз билан иш бирлиги таъмин этилмаган. План ва ишлаб чиқариш интизоми ҳақида мажлисларда кўп гапириладию, лекин белгиланган тадбирларнинг бажарилиши учун чинакамига киришилмаяпти. Бу ўринда биз Денов ва Сариосиё районларини назарда тутяпмиз. Масалан, Денов районини олайлик. Бу ерда икки йилдан бери давлатга гўшт ва сут сотиш плани бажарилмай қоляпти. Ўтган юбилей йилида пахта тайёрлаш плани ҳам барбод бўлди.

Хўш, район нега бундай аҳволга тушиб қолди? Бунга район ташкилотларининг раҳбарлари йилнинг қуруқ келганини, табиий ўт-ўлан кам бўлганини рўкач қилишади. Областнинг бошқа районларида-чи? Нега улар яхши натижаларга эришдилар? Йил қуруқ келди ҳам дейлик. Лекин шуниси ҳам борки, қишлоқ хўжалиги учун енгил келган йилнинг ўзи йўқ. Табиатдан эҳсон кутиб бўлмаслиги ҳаммага маълум. Муҳими, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, чорвага муносабатни ўзгартириб, ғайрат билан ва чинакамига самарали ишлаш керак. Аслида районда чорвачиликнинг бир жойда депсиниб туришига ҳам ишнинг ана шу тариқада ташкил этилмаганлиги сабабдир.

Ачинарлиси шуки, районда янги-янги вазифалар белгиланади-ю, аммо уларнинг бажарилишини назорат қилиш таъминланмайди. Тўғрироғи, партиявий ишдаги энг муҳим масала — ижрони текшириш унутилиб қўйиляпти. Иккинчидан, чорва фермаларида меҳнат интизоми жуда бўш. Чорвадорлар ўртасида социалистик мусобақа яхши уюштирилмаган. Партия ташкилотлари бўлса бу муҳим ишга бош-қош бўлмаяптилар. Кейинги икки йил мобайнида турли-туман йиғилишларда чорвачиликни жадал ривожлантириш тўғрисида оғиз кўпиртириб гапирилди. Шу давр ичида район партия комитети чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш масаласини неча бор бюро мажлисларида, икки марта эса Пленумда муҳокама қилди, ўн биринчи беш йилликда чорвачиликни жадал ривожлантириш юзасидан муҳим тадбирлар белгиланиб, қарорлар қабул қилинди. Афсуски, уларни бажариш таъминланмаётир. Юқорида айтилганидек, натижа яхши эмас. Бутун гап қоғозда қолиб кетяпти.

Белгиланган тадбирларга кўра, ўтган йили давлатга гўшт сотиш 1981 йилдагига нисбатан 20 процент, сут сотиш 12 процент кўпайтирилиши керак эди. Ваҳолонки, гўшт тайёрлаш 2,5 процент, сут тайёрлаш эса 5 процент камайиб кетди.

Тўғри, район колхоз ва совхозларида баъзи бир хайрли ишлар ҳам бор. Масалан, қорамоллар туёқ сони кўпайди. Лекин подадаги моллар ичида сигирлар озлигини сира яшириб бўлмайди. 16979 қорамолдан 4161 бошигина сигирлар бўлиб, бу 23.6 процентни ташкил этади. Белгиланган тадбирларда эса, подадаги сигирлар сонини 30 процентга етказишга аҳд қилинган эди. Қани ўша аҳдга вафо? Нега сўз берамиз-у, устидан чиқмаймиз?

Яна бир ачинарли томони шундаки, сигирлардан белгиланганидан анча кам сут соғиб олинмоқда. Район бўйича ҳар бир сигирдан ўртача 2 минг килограммдан сут соғиб олиш планлаштирилгани ҳолда икки йилдан бери ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 1876 килограммни ташкил этаётганига нима деса бўлади? Бўрдоқига қўйилган моллар меъёрига етказилиб семиртирилмасдан гўштга топширилмоқда. Ўтган йили гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг ўртача тирик вазни аранг 388 килограммга етди. Сигирлардан бузоқ олиш планлари ҳам ўлда-жўлда қолмоқда. Ўтган йили 4294 бош ўрнига 3992 бош бузоқ олинганлигига, кўплаб сигирларнинг қисир қолганлигига тоқат қилиб бўлмайди. Айрим колхоз ва совхозларда эса чорвачилик маҳсулотларини етиштириш район кўрсаткичидан ҳам паст. «Ғалаба» колхози (правление раиси Э. Раҳимов) ўтан йили давлатга гўшт сотишни 91 процент, сутни эса 84 процент уддалади. Куйбишев номли колхоз (правление раиси Н. Муродов)да ундан ҳам паст кўрсаткичга эришилди: давлатга гўшт сотиш плани 89 процентга, сут сотиш эса 78 процентга етар-етмас қилиб бажарилди. Шунингдек, ҳар бир бош сигирдан соғиб олинган сут ҳам жуда оз— 1558 килограммга тўғри келяпти.

Районда колхозлараро бўрдоқичилик комплекси ташкил этилганида, энди гўшт етиштириш кўпаяди, деб умид қилинган эди. Лекин бу пуч бўлиб чиқди: комплексда ўтган йили давлатга 166 тонна ўрнига 108 тонна гўшт сотилиб, йиллик план 65 процент атрофида қолди.

Давлатга чорва маҳсулотлари етказиб бериш юзасидан план топшириқлари ва мажбуриятларнинг бажарилмай қолаётганига асосий сабаблардан бири чорва молларга етарли миқдорда озуқа жамғарилмаётганлигидир. Мана, рақамлар: ўтган йили районда 105 минг тонна дағал хашак жамғариш мажбурияти олинган эди. Амалда эса 76 минг тонна жамғарилган. Озуқабоп экинлардан ҳам кам ҳосил олинмоқда. Масалан, 1193 гектар ердаги беданинг ҳар гектаридан 66 центнердан ҳосил олинганлигини нормал ҳол деб бўладими? Маккажўхоридан олинаётган ҳосил ҳам кам.

Район партия комитети белгилаган тадбирларга кўра, беш йилликнинг охирига бориб, бу ерда 10 минг тонна гўшт етиштирилиши керак. Бу йил эса 2900 тонна гўшт, 7500 тонна сут, 4 миллион 100 минг дона тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштириш кўзда тутилмоқда. Район партия комитетининг биринчи секретари Ж. Чориев ва район ижроия комитетининг раиси Р. Хурсандов ўртоқлар партия ва давлат интизомига риоя қилиш ҳар бир коммунист учун қонун эканлигини яхши билишсалар керак. Қоғоздаги тадбирлардан амалий ишга кўчиш вақти келди. Меҳнат интизомининг мустаҳкамланишига эришилсагина чорва маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда ижобий силжиш бўлиши мумкин. Бу гап қўшни Сариосиё районига (район партия комитетининг биринчи секретари А. Норқобилов, район ижроия комитетининг раиси А. Номозов)га ҳам тааллуқлидир. Тўғри, Сариосиё районида суғориладиган ерлардан фойдаланиш, ҳар гектар ер ҳисобига гўшт ва сут етиштириш борасида дилларни қувонтирадиган рақамлар ҳам бор. Лекин чорвачиликдаги айрим камчиликлар ютуқларга соя солмоқда. Ўтган йили 3869 тонна гўшт топширилиб, йиллик план зўрға бажарилган бўлса-да, сут етиштириш плани 94 процентда қолгани ташвиш туғдиради. Давлатга 8534 тонна ўрнига 8029 тонна сут топширилди, холос. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш, айниқса, «Правда» (раиси Х. Қурбонов) ва «Ленинизм» (раиси М. Тоҳиров) колхозларида паст. Бу хўжаликларда давлатга гўшт топшириш планлари 80—86 процент бажарилди, холос.

Сариосиёлик чорвадорлар бу йил юксак марраларни кўзлаганлар. Лекин улар қорамоллар сонини, айниқса, сигирлар сонини кўпайтириш, насл олишни яхшилаш, фермаларни механизациялаш ва улардан фойдаланишга жиддий эътибор бермасалар, кўзланган пировард натижага эриша олмайдилар. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари бир ёқламаликка берилмай, чорвачиликни жадал ривожлантириш, маҳсулдорликни ошириш, мустаҳкам ем-хашак базаси яратишга жиддий аҳамият бермоқлари лозим. Буни ўтган йилги сабоқлар рўй-рост кўрсатиб турибди. Масалан, 1982 йили 110 минг тонна ўрнига 90 минг тоннагина дағал хашак жамғарилган. Шунинг учун ҳам ҳозирги кунларда колхоз ва совхозлар ем-хашак танқислигига учрамоқда. Ўз-ўзидан равшанки, ем-хашак етишмаслиги оқибатида моллар ҳозирданоқ ориқлай бошлаган, сути ҳам камайиб кетяпти.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг VIII пленумида чорвачиликни янада интенсив ривожлантириш, гўшт етиштиришни беш йиллик охирига бориб 10 минг тоннаданга етказишга аҳд қилган Сариосиё ва Денов районлари чорвадорларнинг ташаббуси маъқулланган эди. Сурхондарё область партия комитети ҳар иккала районда рўй бераётган бундай қолоқликка, партия ва давлат интизомининг бузилишига қарши, чорвачилик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш юзасидан белгиланган тадбирларнинг бажарилишини таъминлаш учун кескин чоралар кўрмоғи лозим.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЮКСАК МУКОФОТ

СССР Олий Совети Президиумининг 1983 йил 7 январдаги Фармонига биноан фидокорона ва юксак унумли меҳнати, Совет Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллигини нишонлаш юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган катта муваффақиятлари учун битта корхона, ташкилот, колхоз ва совхозда узоқ йиллар давомида ишлаб келаётган саноат, қурилиш ишчилари, колхозчилар ва қишлоқ хўжалиги ходимларидан катта гуруҳи I даражали Меҳнат Шуҳрати ордени билан мукофотланди. Мукофотланганлар орасида Фарғона область, Қува районидаги Димитров номли колхознинг бригада бошлиғи **Маҳаммаджон ҚЎЧҚОРОВ** ҳам бор.

ВАТАН ШОН-ШУҲРАТИ ЙЎЛИДА ИЖОД ҚИЛАМИЗ, ИХТИРО ЭТАМИЗ

Тошкентда бўлиб ўтган болалар ва ўсмирлар учун фан, техника ва ишлаб чиқариш Бутуниттифоқ ҳафталигининг қатнашчилари намойиш этган юзлаб ажойиб конструкциялар, механизмлар, илмий-техника ечимларини халқ хўжалиги мутахассислари жиддий ўрганиб чиқадилар. Ёш тадқиқотчилар ва ихтирочиларнинг 8 январь куни республика Кино уйида бўлиб ўтган байрами ёпилишида шу нарса таъкидлаб ўтилди. Ёшлар етти кун мобайнида ўз ижодий тажрибаларини ўртоқлашдилар, секцияларнинг ишида, моделчилар конкурсида иштирок этишди. Уларнинг энг яхшиларига Бутуниттифоқ ҳафталиги ташкилот комитетининг фахрий дипломлари ва мукофотлари топширилди.

Кўрик-конкурс ғолиблари орасида қишлоқ хўжалик машиналарининг ишлаб турган моделларини намойиш этган Фарғона ва новосибирсклик болалар, уларнинг Москва, Горький, мамлакатимизнинг кўплаб бошқа шаҳар ва қишлоқларидаги тенгдошлари бор. Улар ижодий изланишининг йўналиши КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми, СССР Озиқ-овқат программаси саноат ва қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари олдига қўйган вазифаларни ҳал этиш билан чамбарчас боғлиқ.

(ЎзТАГ).

ТАСС ХАБАРИ

УЧИШ ПРОГРАММАСИГА МУВОФИҚ

1982 йил 30 август куни Совет Иттифоқида космик фазо тадқиқотларини давом эттириш учун ичига ядровий энергия қурилмаси ўрнатилган Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-1402» учирилган эди.

Мўътабар совет ташкилотларининг маълумотларига кўра, 1982 йил 28 декабрда шу йўлдош актив ҳаракатини тўхтатди ва учиш программасига мувофиқ Ердан берилган командага биноан у реактор актив қисмини ажратиш мақсадида айрим фрагментларга ажратилди. Бунинг натижасида у кейинчалик атмосферанинг зич қатламларида тамомила ёниб йўқ бўлади. Бундай радиоактивлик даражаси табиий радиоактивлик миқёсида қолади.

ИНТИЗОМ — ЮКСАК САМАРАДОРЛИК МАНБАИ

МЕҲНАТ — ШАРАФ

ЧИРЧИҚДАГИ СССР 60 ЙИЛЛИГИ НОМЛИ ТРАНСФОРМАТОР ЗАВОДИНИНГ КОЛЛЕКТИВИ МЕҲНАТ ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАШ АСОСИДА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ САМАРАДОРЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШГА ҚАРОР ҚИЛДИ

ЧИРЧИҚ шаҳридаги СССР 60 йиллиги номли трансформатор заводи меҳнат коллективининг жипслиги, уюшқоқлиги, ишлаб чиқаришда эришаётган муваффақиятлари билан алоҳида ажралиб туради. Корхонада халқ хўжалигининг муҳим тармоғи — энергетика системаси учун жуда зарур маҳсулот — трансформатор подстанциялари ишлаб чиқарилади. Бу ерда тайёрланаётган 1000 ва 1600 киловатт-ампер кучланишли комплект трансформатор подстанциялари фақат республикамиз ва мамлакатимиздаги электр узатиш тармоқлари ҳамда электр энергиясини кўп истеъмол қиладиган йирик корхоналарга етказиб берилибгина қолмай, бир қатор хорижий давлатларга ҳам экспорт қилинади. Ҳозирги вақтда Чирчиқ трансформаторларини Куба, Болгария, Вьетнам, Монголия, Югославия каби социалистик давлатлар билан бир қаторда Покистон, Нигерия, Ливия, Миср сингари мамлакатлар ҳам харид қилмоқда.

Корхона маҳсулотига эҳтиёж катталиги унинг коллективи зиммасига юкланган масъулиятни кучайтирмоқда. У ана шу юксак масъулиятни тўла ҳис этган ҳолда меҳнат қилиб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини тинмай оширишга эришяпти. 1981 ва 1982 йилларнинг плани барча техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича тўла-тўкис адо этилди. Фақат ўтган йилнинг ўзида 7664 та катта ва кичик трансформатор подстанциялари тайёрланди. Меҳнат унумдорлиги 1981 йилдагига нисбатан 14,7 процент ўсди.

МОСКВАЛИКЛАРНИНГ ташаббусини қўллаб-қувватлаш ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг партия, давлат ҳамда меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш тўғрисидаги қарорини муҳокама қилишга бағишлаб корхонада ўтказилган йиғилишда сўзлаган завод директори Р. Саримсоқов қуйидаги характерли мисолни келтирди: **кейинги беш йилда тайёрланган маҳсулотнинг ҳажмини оширишга ишчилар сонини кўпайтирмаган ҳолда фақат меҳнат унумдорлигини ўстириш йўли билан эришилди.**

Корхона коллективи бундан кейин ҳам меҳнат унумдорлигини муттасил ошириш асосида маҳсулот тайёрлашни кўпайтиришни мўлжалламоқда. 1985 йилга бориб ялпи маҳсулот ҳажмини ўнинчи беш йилликнинг охирида эришилган даражага нисбатан 23,65 процент кўпайтириш назарда тутилади. Меҳнат унумдорлиги эса ўн биринчи беш йилликнинг охирида 1980 йилдагига нисбатан 24,5 процент оширилади.

Трансформаторчилар меҳнатни шон-шараф иши, фақат унумли эмас, балки сифатли меҳнат қилишни ҳам виждоний бурчлари деб биладилар. Ана шу туйғу, жонажон корхона шуҳратини, тайёрланаётган маҳсулот қадр-қимматини ошириш учун интилиш уларнинг характерли хусусияти ҳисобланади. Бу соҳада эришилаётган муваффақиятлар ҳам ибратомуздир. Ўтган йили корхонада маҳсулотнинг қарийб 60 проценти олий категорияли Сифат белгиси билан тайёрланди.

Ишлаб чиқаришни юксалтиришда эришилаётган бундай улкан муваффақиятларнинг замирида, деб таъкидланди йиғилишда, коллективнинг барқарорлиги, меҳнатга онгли муносабатда бўлиш, соф виждон билан ҳалол ишлаш, минутларнинг қадрига етиш каби олижаноб фазилатлар ётади. Ўтган йили корхона ишга туширилганига 40 йил тўлди. Унинг беш минг кишилик коллективи ўртасида кўп сонли ёшлар билан бир қаторда, узоқ муддат давомида қўним билан ишлаб келаётган, завод қўйнида камол топиб, обрў-эътибор қозонган заҳматкашлар ҳам борки, улар билан ҳамма фахрланади.

МИНБАРГА бош энергетика бўлимининг инженери Л. Галкина кўтарилди.

— Заводга 1943 йили ишга келганимда, — деди у, — ўн беш ёшли қизча эдим. Электр ремонт цехида 22 йил оддий ишчи бўлиб ишладим. Айни вақтда ўқиб, билимимни оширдим. Мана, 18 йилдирки, инженер бўлиб ишлаб келмоқдаман. Бир жойда узоқ вақт муқим ишлаш яхши. Ўз жонажон корхонангга, коллективингга садоқат билан ҳалол меҳнат қилиш, ишчи ҳазрати олийларининг номига муносиб бўлиш, ишчилик шарафини пок сақлаш ундан ҳам яхши. Биз кекса авлод корхонада фақат узоқ вақт ишлабгина қолмай, балки виждонан меҳнат қилдик. Прогул қилиш, ишга кеч келиш, эрта кетиб қолиш бизга ёт. Мен ёшлар ана шундай бўлишини истайман.

Лидия Федоровна меҳнатда улғайган шон-шуҳратли касбдошлари, ишчилар сулолалари ҳақида мароқ билан гапирди. Комплект трансформатор подстанциялари цехининг катта мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Чирчиқ шаҳар Советининг депутати Антонина Дугина, шу цехнинг ишчиси, завод партия комитетининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси XX съездининг делегати Людмила Павлухина, электр монтажчи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Ольга Бунакова, бир беш йилликда икки беш йиллик ва ундан кўпроқ нормани бажариш ташаббускорларининг бири Герман Мурзин ҳамда унинг издошлари Сулаймон Аширов, Наримон Мажидов ва бошқалар шулар жумласидандир. Антонина Дугина заводда 36 йилдан буён ишлаб келмоқда. У оддий ишчиликдан участка бошлиғи даражасига кўтарилди. Намунали меҳнати учун «Ҳурмат Белгиси» ордени билан мукофотланди, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган шарафли унвонга сазовор бўлди. Ташаббускор Г. Мурзин ҳамда унинг издошлари 1985 йилнинг март ойи ҳисобига маҳсулот бермоқдалар.

— Корхонамиздаги мавжуд 130 бригададан, — деди трансформатор цехи йиғувчи-слесарлар бригадасининг бошлиғи К. Павлов, — 96 таси бригада пудрати усулида ишламоқда. Меҳнатни ташкил этишнинг бу илғор усули қўнимсизлик, меҳнат интизомини бузиш, прогул қилиш, ишга кечикиб келиш каби камчиликларга барҳам беришнинг муҳим омили ҳисобланади. **Бригада пудрати бизга меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, намунали тартиб ўрнатиш асосида меҳнат унумдорлигини, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини кескин ошириш, ички меҳнат ресурсларини ишга солиш имконини бермоқда.** 1982 йил планини СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига муддатидан олдин анча ошириб бажардик. Меҳнат интизомини ҳар томонлама мустаҳкамлаш бизнинг умумий ишимиз бўлиб, бу борада биргаликда кураш олиб борамиз. Меҳнатга ҳақ тўлаш ва уни рағбатлантириш системасини қўлланиб ишлаётган бригадалар сони қанча тезроқ кўпайтирилса, бу соҳада шунча яхшироқ натижага эришиш мумкин.

ЙИҒИЛИШДА корхона коллективи олдида турган муаммолар ва уни ҳал қилиш масаласига ҳам катта эътибор берилди. Коллективининг фаолиятида бир қатор нуқсонлар борки, ишлаб чиқаришни янада юксалтириш, унинг самарадорлигини тағин ҳам ошириш учун ана шу кемтик томонларга тезроқ барҳам бериш зарур. Корхона коллективи ўртасида гарчи оз бўлса ҳам қўнимсизлик, прогул қилиш, ишга кечикиб ёки ичиб келиш, смена тамом бўлмасдан кетиб қолиш ҳоллари учраб туради.

— Агар, — деди меҳнат ва иш ҳақи бўлимининг бошлиғи С. Киося, — ўтган йили меҳнат интизомини бузиш ҳоллари бўлмаганида қўшимча равишда 276 минг сўмлик маҳсулот тайёрланган бўларди.

Йиғилиш қатнашчилари меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлашда бошқа омиллар билан бир қаторда, ёшларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашнинг синалган усули ҳисобланган мураббийлик ҳаракати, коллективни социал ривожлантириш ва унинг маданий-маиший эҳтиёжларини тўлароқ қондириш, корхонанинг ёрдамчи хўжалиги ишини намунали йўлга қўйиш ҳам муҳим аҳамиятга эгалигига эътиборни жалб этишди.

КОРХОНА коллективининг каттагина қисмини ёш ишчилар ташкил этади. Уларнинг аксарияти сидқидилдан меҳнат қилиб, смена ва ойлик нормаларни ошириб бажармоқда, олий ва ўрта махсус ўқув юртларида, кечки мактабларда, махсус курсларда ўқиб, билими ҳамда малакасини оширяпти. Шу билан бирга, ёш ишчилар ўртасида меҳнат интизомини бузиш ҳоллари ҳамон содир бўлмоқда. Шу боисдан ёшларни тарбиялаш, уларга хунар ўргатиш ва малакасини ошириш корхона маъмурияти, партия ҳамда бошқа жамоат ташкилотларининг диққат марказида турибди. Мураббийлик ҳаракати ана шу мақсадга эришишда уларга катта кўмакчи бўлаётир.

— Заводимизда, — деди ўраш ва магнит симлари цехининг кекса ишчиси Н. Наумов, — узоқ йиллардан буён нуқсонсиз ишлаб келаётган, катта ишлаб чиқариш ҳамда ҳаёт тажрибасига эга бўлган кекса ишчилар кўп. Улар ўзлари ибрат кўрсатиб ишлаш билан бир қаторда, ёшларга мураббийлик қилмоқдалар, бой тажрибаларини ўргатмоқдалар, муносиб ўринбосар тайёрлаяптилар. Корхонада ва цехларда мураббийлар кенгашлари ташкил қилинган. Уларга бирлашган 117 мураббий актив иш олиб боряпти. Масалан, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Антонина Дугина 50 нафар шогирд тайёрлади. Ҳозирги вақтда мураббийлар юзлаб ёш ишчиларга касб маҳоратини мукаммал эгаллаб олишда яқиндан ёрдамлашмоқдалар. Шахсан мен ўн кишига хунар ўргатдим. Менинг шогирдларим пешқадам ишчилар қаторидан ўрин олишди. Смена топшириқларини доим ошириб бажаришмоқда. Энг қувончлиси шундаки, биз уларга ўзимиздаги энг яхши хислатларни сингдирганимиз, ишчи номини ва шарафини улуғлаш, интизомли бўлиш руҳида тарбиялаганимиз учун шогирдларимиз ибрат кўрсатиб ишлашяпти.

Корхона меҳнат коллективи юбилей йилини ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини анча оширган ҳолда якунлади. Бу соҳадаги муваффақиятлари учун заводга СССР 60 йиллиги номи берилди. Трансформаторчилар 1983 йилда маҳсулот тайёрлашни янада кўпайтиришни мўлжаллашяпти. Улар қабул қилган социалистик мажбуриятда, жумладан, пландан ташқари 225 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаймиз, меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасида ўтган йилгидан яхшироқ кўрсаткичга эришамиз, деган моддалар қаторида москваликларнинг ташаббусига қўшилиб, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаймиз, уни бузувчиларга қарши кескин кураш олиб борамиз деган бандлар ҳам бор.

Йиғилишда партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, минутларнинг қадрига етиш учун коллектив жавобгарликни оширамиз, сиёсий-тарбиявий ишни ҳар томонлама кучайтирамиз, интизомни бузувчиларга орамизда ўрин бўлмайди, деган қарор якдиллик билан қабул қилинди.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Суратларда: (чапда) корхона коллективининг йиғилиши. Унгда. трансформатор цехи йиғувчи-слесарлар бригадасининг бошлиғи К. Павлов сўзламоқда.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: КОМИТЕТНИНГ ИШ УСЛУБИ

ИШОНЧЛИ ТАЯНЧ

Район партия ташкилоти коммунистларнинг сифат составини яхшилаш борасида КПСС Марказий Комитетининг Қирғизистон партия ташкилотларининг партияга қабул қилиш ва КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялаш соҳасидаги иши тўғрисидаги қарорида белгилаб берилган принциплар асосида иш юритмоқда. Коммунистларнинг сифат составини яхшилаш, уларнинг иш участкалари ҳамда меҳнаткашлар ўртасидаги авангардлигини, ташаббускорлигини, новаторлигини ошириш масалаларига комплекс ёндашилаётганлиги катта аҳамият касб этмоқда. Партияга қабул қилинган, кандидатлик муддатини ўтаётганларни сиёсий баркамол, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш борасида белгиланган тадбирларнинг партия комитети ҳамда бошланғич партия ташкилотларида изчил амалга оширилиши сиёсий, хўжалик вазифаларини муваффақиятли адо этишда ўз самарасини кўрсатмоқда.

Шу ўринда бир неча мисол келтириш ўринлидир. Коммунист Абдибанно Жулибоев ўрта мактабни тамомлаб, колхозда ишлашга аҳд қилди. У ўзининг меҳнатсевар ва уддабуронлиги, тиришқоқлиги, ташкилотчилиги билан бригада аъзолари ўртасида ҳурмат-эътиборга сазовор бўлди. Колхоз коммунистлари унга юксак ишонч билдириб, ўз сафларига қабул қилдилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти А. Жулибоевга юксак ишонч билдириб, қолоқ бригадага етакчи қилиб тайинлади. У бу вазифага катта масъулият билан муносабатда бўлди. Коллективда яхши маънавий муҳит яратиш ҳақида қайғурди. Ҳаракат ва интилиш ўз самарасини берди. Ҳосилдорлик кескин кўтарилди. Айни вақтда, у деҳқончилик илмини янада пухта ўрганиш мақсадида қишлоқ хўжалик институтига сиртдан ўқишга кирди. Коммунистлар ҳам, бу тиришқоқ, ҳалол йигитга ишонч билдиришиб, район партия комитетининг бюро аъзолигига сайладилар. Бир неча йил у район комсомол комитетининг секретари, «Партия XXII съезди» колхози партия комитетининг секретари бўлиб ишлади. Уч йилдирки, А. Жулибоев ёш бўлса ҳам Дзержинский номли колхоз правлениесининг раиси. Қишлоқ хўжалигини интенсив ривожлантиришда колхозчиларга бош-қош бўлиб келмоқда.

Ёш коммунист Маматхон Усмонов «Ленинград» колхози механизатори бўлиш билан бирга 1978 йилдан бери звенога ҳам бошчилик қилади. У колхознинг донгдор пахтакори, Ленин ордени кавалери, коммунист Юсуфбой Усмоновнинг ўғли. Маматхон ота изидан бориб, район партия комитетининг бюро аъзоси сифатида пахтачиликни комплекс механизациялаштириш, бригадада ички хўжалик ҳисобида иш юритишни оммалаштириш каби партиявий топшириқни виждонан бажариб келяпти.

Звенода синовдан муваффақиятли ўтган ишни ташкил этишнинг янги усули, хўжаликда, қолаверса, район хўжаликларида кенг пропаганда қилиниб, оммалаштирилди. Масалан, колхозда биринчи бўлиб деҳқончиликда, трактор-машина паркида ва чорвачиликда ички хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаш жорий қилинди.

«Коммунизм» колхози сут соғувчиси, Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди делегати Фарида Ўрозалиева, Свердлов номли колхоз сут соғувчиси, область Советининг депутати Зоҳида Раҳматуллаева сингари ёш коммунистлар ҳам ўз бурчига садоқати, юксак ахлоқи, ташаббускорлиги ва меҳнатсеварлиги билан кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Улар сут етиштиришни кўпайтириш, ҳар бош сигирдан 5000 килограммдан сут соғиб олиш юзасидан райондаги барча ҳамкасбларига мурожаат билан майдонга чиқдилар.

Район партия комитетининг бюроси ёш коммунистларнинг бу қимматли ватанпарварлик ташаббусларини маъқуллаб, қўллаб-қувватлади. Ҳар икки ташаббускор қиз ўз ваъдаларининг устидан чиқиб, юксак иш натижаларига эришди.

Район партия комитети ёш коммунистларни тарбиялашда, уларнинг иш қобилиятлари, иқтидори ва ташкилотчилигига қараб партия топшириқлари бериш, вақти-вақти билан бошланғич партия ташкилотларида уларнинг ҳисоботларини эшитиб боришга жиддий аҳамият бермоқда. Улар хўжалик аппарати ишларига ҳам кенг жалб этилаётир. Шуниси диққатга сазоворки, ўтган йили Ҳавохон Икромова, Фотима Юсуфжонова, Равшаной Ғайбуллаевалар колхоз раисининг турмуш маданияти бўйича ўринбосарлари бўлиб сайландилар. Улар қишлоқларда турмуш маданиятини юксалтириш, аҳоли ўртасида янгича маросим ва урф-одатларни кенг оммалаштириш сингари муҳим ишларни муваффақият билан амалга оширмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг КПСС XXVI съезди қарорлари асосида партия ўқувини янада такомиллаштириш тўғрисидаги қарорида партия ўқувининг энг муҳим вазифаси — революцион назарияни пухта ўрганиш, коммунистларни ленинчасига, коммунистчасига яшаш, ишлаш ва курашиш иштиёқида тарбиялашдан иборатлилиги алоҳида таъкидлаб ўтилди. Шунга кўра ўтган ўқув йилидан бошлаб партия ўқуви системасида «Ёш коммунистлар мактаби» ташкил этилди. Бизнинг районимизда ҳам бундай мактаблар ёш коммунистларни тарбиялашдек муҳим ишга катта ёрдам кўрсатмоқда. Бу жиҳатдан «Ленинград», «Партия XXII съезди» колхозлари, Свердлов номли, Охунбобоев номли колхозлар марказида ва Наманган механизациялашган кўчма колонна партия ташкилоти қошида марказлаштирилган ҳолда ташкил этилган ёш коммунистлар мактабларининг фаолияти айниқса диққатга сазовордир.

Районимизда амалга оширилаётган бундай тадбирлар ёш коммунистларни меҳнат ва ҳаётдаги авангардлигини ҳар қачонгидан ҳам жўш урдирмоқда. Улар «КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширамиз», «Беш йилликни қолоқларсиз якунлаймиз» шиорлари остида зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқдалар.

Район партия комитети ёш коммунистларни тарбиялаш, уларнинг актив ҳаётий позициясини шакллантиришда партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг қарорлари асосида иш юритиб, уларни катта ташкилий-сиёсий ишларни амалга ошириш учун йўналтиришда ғамхўрлик қилиб келмоқда.

Н. ОТАХОНОВ,
Наманган район партия комитетининг биринчи секретари.

ЙИЛЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

«СРЕДАЗЭЛЕКТРОАППАРАТ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1983 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари қарорларига амал қилиб, саноат ишлаб чиқариш ҳажми, меҳнат унумдорлиги юзасидан беш йилликнинг икки йили планини ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарди.

Ўтган йили пландан ташқари 1,8 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди, меҳнат унумдорлиги 4,5 процент ошди ва товар маҳсулоти кўпайтиришнинг 86 проценти шу ҳисобга таъминланди. Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш плани ошириб бажарилди. Ишга тушириладиган объектларга шартномалар ва нарядларга мувофиқ белгиланган муддатларда маҳсулот юбориб турилди.

Бирлашма ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари беш йилликнинг уч йили планини муваффақиятли бажаришга, умуман ўн биринчи беш йиллик учун белгиланган топшириқларни рўёбга чиқариш учун пухта замин яратишга интилиб, ўз зиммаларига қуйидаги мажбуриятларни қабул қиладилар:

Ишлаб чиқариш, норматив-соф маҳсулот ҳажми, илмий-тадқиқот ва тажриба-конструкторлик ишлари юзасидан белгиланган йиллик план муддатидан илгари—27 декабрда бажарилади. Моддий ресурслардан оқилона фойдаланиш, иш вақтининг зое ўтишини ва кадрларнинг қўнимсизлигини камайтириш ҳисобига пландан ташқари 1 миллион 150 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилиб, реализация қилинади, ишлаб чиқариш ҳажмларини ўстиришнинг ҳаммаси меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига таъминланади. Ишлаб чиқариш ҳажмларини ва меҳнат унумдорлигини ўстириш суръатлари юзасидан беш йилликнинг уч йили учун белгиланган топшириқлар ошириб бажарилади.

Пландан ташқари 350 та СФОА типидаги электр шкаф, 735 та энергетик шчит ва панель, 55 мингта рубильник, 21 мингта реле, 100 минг сўмлик маданий-маиший моллар ишлаб чиқарилади. Тузилган шартномаларга мувофиқ ишга тушириладиган объектларга ва аграр-саноат комплексига электр асбоб-ускуналари етказиб бериш топшириғи бажарилади. «Уренгой—Помари—Ужгород» газ қувури учун шчит қурилмалари муддатидан илгари: йилнинг биринчи ярми ўрнига I кварталда, йилнинг иккинчи ярми ўрнига 1 сентябргача жўнатиш таъминланади. Маҳсулотнинг камида тўртта янги тури ишлаб чиқилади, пландан ташқари 50 минг сўм фойда олинади.

Андижон группа заводларида ихтисослаштиришни янада давом эттириб, АЕ-1000 автоматлари ишлаб чиқариш йиллик ҳажми 22 процент кўпайтирилади, Ильич филиалида рўзғор эритгич шчитлари ишлаб чиқариш ўзлаштирилади ва 80 мингта мана шундай шчитлар тайёрланади. Филиаллар ишлаб чиқарадиган маҳсулот ҳажми 10 процент кўпайтирилади.

Маҳсулот сифати доимо яхшиланиб, давлат Сифат белгиси қўйилган буюмлар салмоғи жами маҳсулот ҳажмининг 36,6 процентига етказилади, биринчи бор тақдим этишдаёқ топшириладиган конструкторлик ва технологик ҳужжатлари улуши 92 процентга етказилади.

Янги техника ва илғор технологияни жорий этиш ҳисобига 1 миллион сўмдан кўпроқ маблағ тежаб қолинади, пландан ташқари 8 минг сўмлик технология ва ностандарт махсус асбоб-ускуналар ишлаб чиқарилади. 660 минг сўм иқтисодий самара берадиган камида 290 та рационализаторлик таклифи жорий этилади, қўл меҳнатининг салмоғи бир процент камайтирилади. Топшириқдан ташқари 10 тонна қора металлар прокати, 45 минг киловатт-соат электр энергия, 1200 тонна шартли ёқилғи тежаб қолинади.

Қайроққум сув омборидаги дам олиш зонасининг территориясини ўзлаштириш ва ободонлаштириш давом эттирилади, озиқ-овқат моллари ва чала тайёр маҳсулотлар сотиладиган магазин қурилади, «Реле ва автоматика» заводининг территориясидаги медицина-санитария қисми кенгайтирилади, Тошкент электротехника заводи территориясида маиший хизмат муассасалари қурилади. Андижон группа заводлари учун пионер лагерининг пойиҳа-смета ҳужжатлари ишлаб чиқилиб, қуришга киришилади.

Пировард натижаларга мувофиқ ҳақ тўланадиган меҳнатни бригада тарзида ташкил этиш методида ишловчилар барча асосий ишчиларнинг 57 процентига етказилади. 900 нафар янги ишчи тайёрланади, 900 нафар ишчининг ва 180 нафар инженер-техник ходим ҳамда хизматчининг малакаси оширилади, камида 1565 киши иқтисодий ўқишга жалб этилади. Қишлоқ хўжалиги ишларини бажаришда, техника ремонтида, маданий хизматда оталиқдаги қишлоқ хўжаликларига ёрдам берилади.

Бирлашма меҳнатчилари олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминлаш ва шу тариқа КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди белгилаган вазифаларни муваффақиятли амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш учун ўзларининг бутун куч, билим ва тажрибаларини ишга соладилар.

Биз республиканинг барча машинасозларини 1983 йил ва беш йилликнинг уч йили планини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёздиришга чақирамиз.

Ушбу социалистик мажбуриятлар бирлашма меҳнат коллективларининг йиғилишида қабул этилган.

Тошкентдаги «Геология-разведка» тажриба-экспериментал заводида механика цехининг токари Маҳмуд Содиқовни ғамхўр мураббий, ишлаб чиқариш илғори сифатида ҳурмат қилишади. У 1983 йил план топшириқларини ошириб бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақа ташаббускорларидан бири.

А. Тўраев фотолари.

Рус тили — қардошлик тили

ҚУДРАТЛИ ВОСИТА

Совет халқи СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигини зўр тантана билан нишонлади. Қардош халқларнинг ана шу бузилмас иттифоқи туфайли мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маданий қурилиш соҳаларида мисли кўрилмаган ютуқларга эришиб, бутун жаҳонни қойил қолдирмоқда. Халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашда улуғ рус тилининг роли бениҳоя каттадир. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Ю. В. Андропов таъкидлаганидек, «Ҳар бир миллатнинг миллион-миллион кишилари турмушидан табиий ўрин олган рус тили мамлакатнинг иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳаётида, ундаги барча миллат ва элатларнинг ўзаро яқинлаштиришда, уларни жаҳон цивилизацияси бойликларидан баҳраманд қилишда бениҳоя зўр аҳамиятга молик омил бўлиб хизмат қилмоқда».

Бугунги кунда рус тили миллатлараро алоқа тили, мамлакатимиз халқлари бузилмас дўстлиги ва бирлиги тили бўлибгина қолмай, айни пайтда тинчлик учун, халқлар ўртасида ҳамкорликни ривожлантириш учун курашнинг қудратли воситаси ҳамдир.

Рус тилини ўрганиш ва ўқитишни янада такомиллаштиришга бошқа ўқув юртларида бўлгани каби бизнинг институтда ҳам жуда катта эътибор берилмоқда. Рус тили ва адабиёти факультетимиз область миллий мактабларини юқори малакали рус тили ва адабиёти ўқитувчилари билан таъминлаб келмоқда. Ташкил топганидан буён факультетда 3,5 мингдан ортиқ рус тили ва адабиёти ўқитувчилари тайёрланди. Деканат ва кафедралар малакали кадрлар тайёрлаш, таълим-тарбия жараёнини янада такомиллаштириш соҳасида барча имкониятлардан фойдаланмоқдалар. Шу мақсадда олий мактаб педагогикаси ютуқларидан, илғор тажрибалардан, таълимнинг замонавий техник воситаларидан кенг фойдаланилмоқда. Факультетда учта лингафон кабинети, бошқариш пультига эга бўлган таълимнинг техник воситалари кабинети ишлаб турибди. Барча кафедраларда ўқитувчилар учун назарий ва методик семинарлар ташкил қилинган бўлиб, уларда рус тилшунослиги ва адабиётшунослигининг муҳим проблемалари, ўқитиш методикаси масалалари муҳокама этилади ҳамда ўзаро тажриба алмашинилади.

Ҳамма факультетларимизда рус тили ва адабиёти бўйича ўқув кабинетлари ташкил қилинган. Улар амалий машғулотлар ҳамда студентларнинг мустақил шуғулланишлари учун зарур ўқув-методик адабиётлар ва техник воситалар билан жиҳозланган.

Студентларда рус тили ва адабиётини ўрганишга қизиқишни янада орттириш мақсадида аудиториядан ташқари тарбиявий ишнинг ранг-баранг форма ва усулларидан самарали фойдаланилмоқда. Жумладан, институт ва факультетлар миқёсида ўтказилган «Рус тили — иккинчи она тилимиз», «Рус тили — дўстлик ва ҳамкорлик тили», «Бу тилда Ленин сўзлашган», «Қудратли ва буюк тил» мавзуидаги кеча ва конференциялар талабаларда зўр таассурот қолдирди. Бизда рус тили кунлари, рус тили ҳафталиги мунтазам равишда ўтказиб турилади. Ҳафтада бир марта институт радиоузелидан «Иккинчи она тилимиз» деган эшиттириш берилади. Ҳамма факультетларда «Русское слово» деворий газеталари мунтазам чиқиб турибди. Факультетларимизда рус тилини ўрганиш бўйича тўгараклар ташкил этилган бўлиб, уларда 450 йигит-қиз қатнашмоқда.

Область умумтаълим мактаблари билан алоқани мустаҳкамлаш, рус тили ва адабиёти ўқитувчиларига илмий-методик ёрдам уюштиришга ҳам катта эътибор бермоқдамиз. Бизнинг ташаббус билан Деҳқонобод, Ульянов, Китоб, Шаҳрисабз, Қарши ва Косон районларида рус тили ва адабиётига бағишлаб илмий-амалий конференциялар ўтказилди. Мактабларнинг педагогик советлари билан кафедраларнинг қўшма мажлисларини ўтказиш ҳам анъанага айланиб бормоқда. Бу соҳада, айниқса, рус тили ва адабиёти ўқитиш методикаси кафедраси алоҳида ўрнак кўрсатмоқда. Қарши ва Косон районлари мактаблари билан ўтказилган қўшма мажлисларда рус тили ва адабиёти дарсларида ўқувчилар активлигини ошириш, уларнинг ёзма ва оғзаки нутқини ўстириш масалалари муҳокама қилинди. Кафедра аъзолари мактаб ўқитувчиларининг дарсларини кузатдилар, уларга методик ёрдам бердилар.

Профессор-ўқитувчиларнинг илмий-тадқиқотлари ҳам мактабларда рус тили ва адабиёти ўқитиш масалалари билан узвий боғлиқдир. Кейинги беш йил мобайнида бизнинг факультет ўқитувчиларидан бир киши докторлик ва уч киши кандидатлик диссертацияларини муваффақиятли ҳимоя қилди.

Коллективимиз ёшларда улуғ Ленин тилига бўлган меҳр-муҳаббатни янада орттириш, рус тили ва адабиёти бўйича ўқитувчи-кадрлар тайёрлаш савиясини оширишда янги-янги муваффақиятларга эришиш учун бундан кейин ҳам куч-ғайратини аямайди.

А. ЖУМАШЕВ,
Ҳ. Олимжон номидаги Қарши давлат педагогика институти рус тили ва адабиёти факультети декани, доцент.

ЮКСАК ТУРМУШ МАДАНИЯТИ УЧУН

ҚИШЛОҚЛАРИМИЗ ЧИРОЙЛИ ВА ЗАМОНАВИЙ БЎЛСИН!

... ПАРТИЯ, СОВЕТ, ХЎЖАЛИК ВА КАСАБА СОЮЗ ОРГАНЛАРИНИНГ ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФАСИ — ҚИШЛОҚНИ СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ, ҚИШЛОҚ АҲОЛИСИНИНГ ФАРОВОНЛИГИНИ ЯНАДА ОШИРИШ, МАДАНИЯТИНИ КУЧАЙТИРИШ, МЕДИЦИНА ВА МАИШИЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШНИ ЯНАДА ОШИРИШ ТАДБИРЛАРИНИ ИЗЧИЛ АМАЛГА ОШИРИШДАН ИБОРАТ.

(СССРнинг Озиқ-овқат программасидан).

УЙЛАР ВА ЎЙЛАР

Ўтган 1982 йил мамлакатимиз иқтисодий ва социал ривожланишининг олтмиш йил ичида босиб ўтган шонли йўлига якун ясаган йил бўлди. Шу боисдан у хотирамизда ҳамиша сақланиб қолади. У яна шунинг учун ҳам хотирамизда сақланиб қоладики, КПСС Марказий Комитетининг май Пленумида партия тасдиқлаб берган Озиқ-овқат программаси эълон қилинди. Программада қишлоқ қурилишига алоҳида эътибор берилди. Чунки, қишлоқларни социал жиҳатдан қайта қуриш — шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги тафовутларни тугатиш сиёсатидир. Республикамиз Қишлоқ қурилиши министрлигига қарашли коллективлар ушбу Пленум қарорларига жавобан тобора янги-янги марраларни белгилаётганлигини матбуотда ўқиб турибмиз.

Дарҳақиқат, республикамиз қишлоқ қурувчилари, монтажлаш, созлаш-ишга тушириш ташкилотларининг куч-ғайратлари билан барча областлар колхоз-совхозларида, район марказларида жуда кўплаб бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Айрим рақамларни келтириб ўтмоқчиман: жумладан, ўтган юбилей йилида қишлоқ қурувчилари еттита энг муҳим халқ хўжалиги объектларини фойдаланишга топширдилар. 40 гектар майдонда теплицалар қуриб битказилди. 460 минг квадрат метр саҳили уй-жой биноларида ҳовли тўйлари ўтказилди. Айни кунларда тўртта экспериментал посёлкани бунёд этиш йўлидаги кураш қизғин бораётганлиги ҳам қувончлидир.

Эришилган ана шундай ютуқларни қўлга киритишда бизнинг Урганчдаги 11-қурилиш бошқармамиз бинокорларининг ҳам улуши бор. Бошқармамиз ташкил топганига кўп бўлгани йўқ. Бунёдкорлар область колхоз ва совхозлари, «Узптицепром» хўжаликларида чорвачилик ва паррандачилик иншоотларини тиклаш, уларни реконструкция қилиш, маданий-маиший объектларни барвақт фойдаланишга топширишда катта тажриба орттирганлар. Меҳнат унумдорлигини юксалтиришнинг муҳим омили деб ҳақли равишда тан олинаётган хўжалик ҳисоби бўйича ишлаб, айниқса катта самарага эришмоқдалар.

Ал-Хоразмий номли совхоз марказида қад кўтарган маиший хизмат уйи, «Янгиобод» совхозида қурилган ва совхоз ишчиларининг дам олишига мўлжалланган комплекс дала шийпони, нефть маҳсулотлари базаси, «Олимпия» ресторани каби кўплаб объектлар бошқарма бинокорларининг гайрат-шижоати билан муддатидан илгари ишга туширилди.

Тегишли ташкилотлар билан олдиндан белгилаб олинган шартномага мувофиқ бошқарма коллективи одатдаги ишбай усулида ҳақ олиб турди. Уйлар батамом қурилиб, фойдаланишга топширилгандан сўнг ҳисоб-китоб қилинди. Кишилар моддий рағбатлантирилди. Мукофотлар миқдори давлат комиссиясининг берган баҳосига қараб белгиланди. Қурилиш таннархининг арзонлаштирилиши ва объектларнинг яхши баҳо билан ишга туширилиши учун тўланган мукофот фақат қурувчиларгагина эмас, техниклар, электриклар, кран машинистлари, токарлар ва қурилишда ёрдамчи пудратчи сифатида қатнашганларга ҳам берилди.

Шу кунларда қурувчиларимиз Урганч паррандачилик фабрикасида реконструкция ишларини жадал олиб боришяпти. Объектда реконструкция ишлари бошлангандан буён 3,5 миллион сўмликдан зиёд иш бажарилди. Шаҳар ишчи ва хизматчилари учун тикланаётган коттежлар қурилиши суръати ҳам мақтовга молик. Кейинги икки йил мобайнида бу ерда саккизта коттеж аъло сифат билан қабул қилинди. Ҳозир яна икки коттежда пардозлаш ишлари ниҳоясига етай деб турибди.

Бошқармамизда машина-механизмлар ва техника паркидан фойдаланиш коэффициенти тобора ортиб, механизаторлар ёқилғи-мойлаш материаллари ва эҳтиёт қисмлардан тежаб-тергаб фойдаланишда намуна бўлмоқдалар. Айниқса, бошқармада ёғочни қайта ишлаб, ундан кичик ҳажмдаги қурилишбоп плиталар тайёрловчи цехлар қуриш тажрибаси яхши самаралар бермоқда. Олинаётган даромад ҳисобига бошқармада махсус ғишт заводи қуриляпти.

Худди шундай илғор тажрибаларимиз ҳар бир коллективда меҳнат унумдорлигини оширишнинг катта резервларидан бири — ишни бригада пудрати усулида ташкил этиш эканлигини узил-кесил кўрсатди. Иқтисодчиларимизнинг ҳисоб-китобига кўра, бу усулда ҳар бир миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишига 10-12 киши куни кам сарфланяпти. Қишлоқ қурилиш майдонларида бу илғор методни яна ҳам кенг қўлланишга бўлган эътиборимиз боиси шунда.

Коллективимизда ўзларининг ҳалол меҳнати билан эл-юртга танилган, обрў-эътибор қозонган кишилар кўп. Бўёқчилар бригадасининг бошлиғи С. Давлатов, ишчи С. Юсупов, машинист Ю. Сакун, шофер К. Сафаров каби пешқадамлар бугунгача 3—3,5 йиллик шахсий топшириқларини бажариб қўйдилар. Улар мамлакат Озиқ-овқат программаси муваффақиятли адо этилишига конкрет ҳисса қўшиш йўлида молхона, товуқхона, ўрдакчилик комплекслари қурилишида алоҳида ўрнак кўрсатмоқдалар. Кези келганда шуни ҳам айтиб ўтиш кераккки, бинокорларимиз ўз ёрдамчи хўжаликларида кўплаб товуқ, қуён ва чорва моллари ҳам парвариш қилмоқдалар.

Ўн биринчи беш йилликда республикамиз Қишлоқ қурилиши министрлиги бўлинмалари олдида катта вазифалар турганлигини яхши биламиз. Масалан, 1985 йилга бориб, республикамизда чорвачилик комплексларини қуриш ҳажми ўнинчи беш йилликдагига нисбатан 2,5 баравар ошиши керак. Бундай катта ҳажмли ишларнинг амалга оширилиши учун барча бинокорлик коллективлари ғоят юксак уюшқоқлик ва онгли меҳнат интизоми билан ишлаши зарурлигини тушуниб турибмиз. Бунинг учун биз шу қурилиш объектларидаги таъминот масаласига катта эътибор беряпмиз. Чунки, бригада пудратининг самараси кўзга кўриниши учун ҳамма нарса етарли бўлиши керак. Бригада объектни шартномада белгилаб қўйилган муддатда битказиб топшириш мажбуриятини олади. Лекин бошқарма шартномани ўз вақтида бажармаса, қурилиш материаллари ва конструкцияларни белгиланган муддатда етказиб бермаса, зарур механизмлар ва транспортни меҳнат коллективлари ихтиёрига топшириб қўймаса, бутун коллективнинг сарфлаган куч-ғайрати беҳуда бўлиб қолаверади. Шу сабабли бизда зеленоградлик машҳур қурувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Николай Злобин методини жорий қилиш учун бел боғлаган ҳар бир бригадага иложи борича мукаммал шароит яратиб беришга ҳаракат қилиняпти. Областимиз шароитида хутор системасини тугатиш ва замонавий посёлкалар барпо этиш борасида ибратли ишларни амалга оширяпмиз. Кичик қишлоқлар, овуллар ўрнида обод посёлкалар яратиш тадбирларини ишлаб чиққанмиз. Бу борада областимиздаги уй-жой кооперативи олиб бораётган ишлар ҳам диққатга моликдир.

КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май, ноябрь Пленумлари қарорларида фойдаланишга топшириладиган қишлоқ қурилиши объектларини меҳнат, моддий ва молиявий ресурслар билан тўла таъминлаш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Шунинг ўзиёқ қишлоқ қурилиши бугунги кунда зарбдор фронт эканлигини кўрсатиб турибди. Бинокорларимиз ана шу масъулиятли, айни пайтда ғоят шарафли вазифани бажариш йўлида юксак уюшқоқлик ва онгли меҳнат интизоми намуналарини кўрсатиб ишлайверадилар.

Ў. ҚЎЧҚОРОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлигининг Урганчдаги республика қурилиш-монтаж трестига қарашли 11-қурилиш бошқармаси ғишт терувчилар бригадаси бошлиғи, коммунистик меҳнат зарбдори.

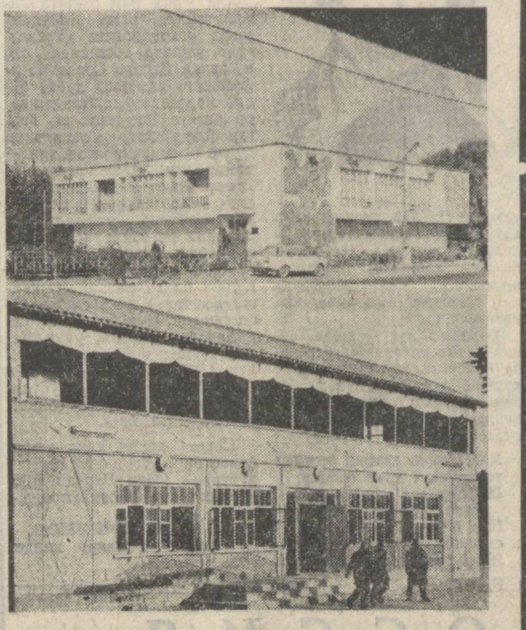

Суратларда: 1. Сариосиё районидаги «Коммунизм» совхозининг музейи. 2. Жарқўрғон районидаги «Ленинобод» колхозида бунёд этилган ошхона ва чойхонанинг кўриниши.

Ҳ. Маматқулов ва А. Тўраев фотолари.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТЛАРИДА

ИШЧАНЛИК БИЛАН

Кейинги йилларда Жалолқудуқ районида халқ университетлари фаолиятини жонлантириш, уларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, машғулотларнинг таъсирчанлиги ва самарадорлигига эришиш борасида муайян ишлар амалга оширилди. Энг муҳими халқ университетларига партия раҳбарлиги кучайтирилди. Партия йиғилишларида уларнинг фаолиятига оид масалалар тез-тез муҳокама қилинмоқда.

Ҳозир райондаги 21 та халқ университетида машғулотларга 2115 тингловчи мунтазам қатнашмоқда. Шуниси характерлики, тингловчиларнинг 509 нафари колхозчи, 1606 нафари ишчи бўлиб, шулардан 670 нафарини хотин-қизлар ташкил қилади. 236 олий маълумотли мутахассис машғулотларни олиб бормоқда.

Ёрқишлоқ — «Ғалабанинг 30 йиллиги» колхозининг маркази. Колхоз меҳнат аҳлининг пахтачиликда эришган муваффақиятлари чакки эмас. Давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сотиш планлари шараф билан уддаланди. «Меҳнатдан келса бойлик, турмуш бўлар чиройлик», — деганларидек, колхоз экономикаси юксалган сари колхозчиларнинг турмуши ҳам фаровонлашиб бормоқда. Бу ўз навбатида қишлоқ аҳолисининг турмуш тарзини шаҳарликларникига яқинлаштиришни тақозо этмоқда. Бунда колхозда фаолият кўрсатаётган турмуш маданияти халқ университети муҳим роль ўйнаётир.

Машғулотларнинг таъсирчанлигини шундан ҳам кўриш мумкинки, дастлабки пайтларда кўпчилик колхозчиларнинг уй безаш, кўча ва гулзорларни тартибга келтириш билан иши бўлмаган бўлса, турмуш маданиятига бағишланган дастлабки суҳбат ва лекциялардан сўнг ҳамма тозалик ва орасталик учун курашадиган бўлди. Тингловчиларнинг ўзлари бу борада энг яхши тарғиботчиларга айландилар. Бригада бошлиғи У. Аҳмедова ва сут-товар фермасининг ҳисобчиси М. Болтабоева сингари жонкуярлар аҳоли ўртасида кийиниш маданияти, ота-оналарнинг бурчи ва уйларни замонавий жиҳозлаш ҳақида жонли суҳбатлар ўтказиб туришади.

Колхозда 1977 йилдан буён фаолият кўрсатаётган турмуш маданияти халқ университетига қишлоқнинг энг ҳурматли кишилари раҳбарлик қилади. Университет фаолиятини жонлантириш беш кишидан иборат кенгаш аъзоларининг диққат марказида бўлаётир. Улар лектор танлашдан тортиб, хонани жиҳозлаш ишларигача кўмаклашадилар. Таниқли санъаткорлар, ёзувчи ва шоирлар, район ва областнинг машҳур кишилари билан учрашувлар уюштирадилар. А. Асранов, С. Усмонов каби ташвиқотчиларнинг жонкуярликлари туфайли турмуш маданияти халқ университетини ҳозиргача 320 нафар киши тамомлаб чиқди.

Жалолқудуқ районида халқ университетлари ибратли ишларни амалга оширмоқда. Улар меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш мактаби, қишлоқда юксак турмуш маданияти учун курашнинг янги синалган воситаси бўлиб хизмат қилаётир.

Ҳ. АБДУРАЗЗОҚОВА.
Андижон области.

ОБОД ВА КЎРКАМ

Шаҳар кўрки

Қишлоқда турмуш маданиятини юксалтириш ҳозирги куннинг муҳим масаласидир. Республикамиз партия ва ҳукумати бу муҳим масалага алоҳида эътибор бермоқда. Қишлоқ турмуш маданиятини кун сайин юксалтиришга қаратилган тегишли чора ва тадбирлар кўрилмоқда. Колхоз раислари ва совхоз директорларининг маданий ишлар бўйича ўринбосарлари штатининг жорий этилиши ана шу тадбирлардан биридир.

Республикамизда қишлоқ маданиятини юксалтиришга алоҳида эътибор берилаётганига Фарғона область, Киров районидаги «Искра» колхозида ободончилик ва меҳнаткашлар турмуш маданиятини юксалтириш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳам мисол бўла олади. Бу ерда кўпгина уй-жойлар, маданий-маиший хизмат бинолари қурилиб, ишга туширилаётир. Колхоз қишлоқлари тобора гўзаллашиб, шаҳар тусини олмоқда. Колхозда кейинги уч йил ичида бу борада мақтовга сазовор ишлар амалга оширилди. Ҳозирги кунда меҳнаткашларга маданият уйи, клуб, 5 та кутубхона, ўқув зали, 14 та савдо шахобчаси, 11 та сартарошхона, 3 та новвойхона, 120 ўринли оналар ва болалар шифохонаси, поликлиника, 5 та медпункт, 2 та болалар боғчаси, 4 та қишки кинотеатр ва бошқа маданий-маиший хизмат ўчоқлари хизмат кўрсатмоқда.

Мавжуд 18 та пахтачилик бригадаларининг дала шийпонларида Ильич нурлари порлаётир. Улар холодильник, приёмник, телевизор ва бошқа керакли асбоб-анжомлар билан таъминланган ҳамда телефонлаштирилган.

Колхоз территориясида 2 та ўн йиллик ва битта 8 йиллик мактабда меҳнаткашларнинг 2 минг 500 дан зиёд ўғил ва қизлари билим асосларини эгалламоқдалар ва тарбияланмоқдалар.

Хўжаликда ободонлаштириш ва қурилиш ишлари ҳам жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Ҳозиргача 4 та қишлоқ аҳолиси ичимлик сув билан таъминланди. 7 километрлик йўлга асфальт ётқизилди. 4 та қишлоқнинг ички йўллари тартибга келтирилди. 24 оила замонавий усулда қурилган янги уйларга кўчиб ўтди.

Колхоз қишлоғининг келажаги янада порлоқ. Шу кунларда «Бахт уйи», ресторан бинолари қурилиши тез суръатлар билан давом эттирилмоқда. 100 ўринли санаторий-профилакторий қурилиши бошлаб юборилди.

Ўн биринчи беш йилликнинг ҳал қилувчи йилида колхоз қишлоқлари қиёфаси янада ўзгаради. Бу ерда бошланган қурилиш ва ободончилик ишлари ана шундан далолат бермоқда.

Ҳ. ТОЖИМАТОВ.

Хумор

Хумор... Бугунги кунда бу посёлканинг номи Самарқанд областида машҳур. Негаки, у қишлоқда социалистик турмуш тарзининг замонавий рамзи, десак муболаға бўлмайди. Янгича усулда қурилган шинам уй-жойлар, кафтдек текис асфальт йўллар, маданий-маиший хизмат ва маъмурий бинолар посёлка кўркига кўрк қўшмоқда. 5 минг томошабинга мўлжалланган стадион, савдо маркази, маиший хизмат комбинати, 600 ўринли клуб, профилакторий, дам олиш зонаси, ёзги кинотеатр посёлка ҳуснини янада очиб юборган.

— Биргина ўтган йилнинг ўзида 481 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширдик, — дейди Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, «Коммунизм» колхози правлениесининг раиси Шамси ака Назаров. — Колхозимиз марказини ободонлаштириш борасида халқ депутатлари Пахтачи район Совети ижроия комитети яқиндан ёрдам бермоқда. Ҳозирча «Хумор» посёлкасининг биринчи навбати қурилишини тугалладик. Бундан ташқари хўжалигимизда «Қизил нишон» деган ана шундай янги посёлка қуришни мўлжаллаяпмиз.

Д. ДЎСТМУРОДОВ.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ХАЛҚАРО ОБЗОР

ИЗЧИЛ ТИНЧЛИКСЕВАРЛИК ЙЎЛИ

Социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг ташқи сиёсат соҳасидаги янги катта ташаббуси бутун дунёда кенг кўламда маъқуллаб кутиб олинди. Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитетининг 4—5 январь кунлари Прагада бўлиб ўтган кенгашида Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Румыния, Совет Иттифоқи ва Чехословакия Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар билан Шимолий Атлантика шартномасига аъзо бўлган давлатлар ўртасида ўзаро ҳарбий куч ишлатмаслик ва тинчлик муносабатини қўллаб-қувватлаш тўғрисида шартнома тузиш ҳақидаги таклифни олға сурдилар. Бу шартнома бошқа ҳамма мамлакатлар учун ҳам очиқдир.

Ҳар иккала иттифоқда қатнашаётган давлатларнинг бир-бирига қарши ядро қуролини ҳам, оддий қуролларни ҳам биринчи бўлиб ишлатмаслик, бинобарин эса, умуман ҳарбий кучни биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисидаги ўзаро мажбурияти мана шу ҳужжатнинг ўзаги бўлиб қолиши мумкин. Бундай аҳдлашув Европани бир-бирига қарши турган ҳарбий гуруҳларга ажралишини бартараф этишга ёрдам берган, халқларнинг тинчликда яшаш истагига мос бўлиб тушган бўлур эди. Бунда Сиёсий маслаҳат комитети (СМК)нинг Прагадаги кенгаши қатнашчилари НАТО давлатларини социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг янги ташаббусига зўр эътибор билан муносабатда бўлишга ва бунга конструктив жавоб беришга даъват этдилар.

Социалистик ҳамдўстликдаги етти партия ва давлат раҳбарлари вужудга келаётган мураккаб халқаро аҳвол муносабати билан Европадаги вазиятни кўриб чиқдилар. Улар ядро уруши хавфининг олдини олиш учун халқаро кескинликни юмшатишни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш, Европа қитъасида хавфсизликни мустаҳкамлаш ва ҳамкорликни ривожлантириш учун курашнинг асосий йўналишларини муҳокама қилдилар. Якдиллик билан қабул қилинган Сиёсий Декларацияда ҳозирги халқаро ривожланиш чуқур таҳлил этилган, ядро уруши хавфига қарши, тўхтовсиз давом этаётган қуролланиш пойгасига қарши кураш проблемалари юзасидан хулосалар ва фикр-мулоҳазалар баён қилинган. Қуролланиш пойгаси сифат жиҳатдан янги, яна ҳам кўпроқ хатарли босқичга ўтмоқда, ҳам ядро, ҳам оддий қурол-яроғларнинг барча турларини, ҳарбий фаолиятнинг ҳамма хилларини, амалда дунёнинг барча районларини қамраб олмоқда.

АҚШ ва унинг баъзи иттифоқчилари ҳарбий устунликка эришиш мақсадида ўтказаётган сиёсат халқаро барқарорликни бузишга олиб келади. Шундай хатарли бир вазиятда социалистик ҳамдўстликдаги партиялар ва давлатларнинг раҳбарлари шуни айтдиларки, ҳозир халқлар учун тинчликни сақлаб қолишдан, қуролланиш пойгасини тўхтатишдан кўра муҳимроқ вазифа йўқ. Бу вазифани ҳал этиш — ўз мамлакатларининг сиёсатини белгилаб бераётган барча ҳукуматларнинг, барча давлат арбобларининг бурчидир.

Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети кенгашининг якунлари — социализмни қисувга олишга уринаётган агрессив империалистик доираларга берилган яхши жавобдир. Бу якунлар социалистик ҳамдўстликнинг бирлигини, унинг иқтисодий ва мудофаа потенциалини янада мустаҳкамлашга ёрдам беради.

АВАНГАРД ПАРТИЯНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ЙЎЛИДА

Эфиопия меҳнаткашлари партияси ташкилот комиссияси (ЭМПТК)нинг шу ҳафта ичида ўтган II съезди Африка халқларининг миллий мустақиллик, тинчлик ва социал тараққиёт учун, империализмнинг ҳукмронлик сиёсатига қарши олиб бораётган курашида шонли босқич бўлиб қолди. Эфиопияда меҳнаткашларнинг марксизм-ленинизмга асосланган авангард партиясини ташкил этиш социалистик жамият барпо этиш йўлидан тобора олға боришнинг энг муҳим шарти деб қаралмоқда. Анжуман қатнашчилари — ишчилар, деҳқонлар, зиёлиларнинг вакиллари, ҳарбий хизматчилар, 48 миллат намояндалари марксизм-ленинизм принциплари асосида ва объектив ички ҳамда халқаро шарт-шароитларни ҳисобга олиб, бўлажак партия программаси билан уставини ишлаб чиқиш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

1974 йилги революцияга қадар дунёдаги энг қолоқ мамлакатлардан бири бўлган Эфиопияни ижтимоий қайта қуриш тажрибаси Африкадаги ва бошқа қитъалардаги ривожланаётган давлатлар учун бебаҳо қимматга эгадир. 1979 йил декабрида ташкил этилган ЭМПТК илмий социализм назариясига таяниб омма ўртасида ғоят катта сафарбарлик этувчи ва ғоявий-тарбиявий ишларни олиб бормоқда. Мамлакатнинг феодал-капиталистик хўжалик юритишдан социалистик хўжалик юритиш сари ўтаётган ҳозирги масъулиятли босқичида бу айниқса муҳимдир. Эфиопия меҳнаткашлари қишлоқ хўжалиги замонавий негизга босқичма-босқич ўтказилишига эришмоқдалар. Мамлакатда саноат ва энергетика объектлари қурилмоқда, кооперациялар тузиш ва давлат хўжаликларини ташкил этиш йўлидан борилмоқда. Шу муносабат билан съезд материалларида миллий қурилиш вазифаларини ҳал этишда социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, аввало СССР Эфиопияга бераётган амалий ёрдам юксак баҳога сазовор бўлди.

Уруш ва тинчлик масалаларида ЭМПТК тутаётган позиция ҳам катта аҳамиятга эга. Съезд озодликка чиққан мамлакатларнинг ривожланиш проблемаларини муваффақиятли ҳал этишини кескинликни юмшатиш, тинчлик ва қуролсизланиш йўлидаги умумий курашга бевосита боғлиқ эканлигини таъкидлади. Дунёни уруш ёқасига келтириб қўяётган АҚШнинг сиёсати, у Африкада агрессия майдонларини вужудга келтиришга, тараққийпарвар режимларни тугатишга уринаётганлиги кескин қораланди. Социализмнинг бутун кучларини жипслаштириш — бутун инсоният учун хавфсизлик ва тараққиётнинг асосий гарантиясидир, деб таъкидланади съезд ҳужжатларида. Съезд қатнашчилари халқаро муҳитни соғломлаштиришга ёрдам бераётган совет тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

Съезд Африкадаги энг катта мамлакатлардан бири эришган ютуқларнинг, прогрессив ривожланиш йўли афзалликларининг ёрқин намойиши бўлди. Социалистик Эфиопия тинчлик ва социал тараққиёт учун курашчилар билан бир сафда бораётганлигини яққол кўрсатди.

И. МАСЛЕННИКОВ,
В. КОРОЧАНЦЕВ.
(ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

ҲУКМРОН БЛОК МАҒЛУБИЯТИ

● ЛИССАБОН. Маҳаллий ҳокимият органларига сайловда ўнг партиялар ҳукмрон блоки мағлубиятга учраганлиги сабабли Пинту Балсемуа ҳукумати истеъфога чиқди. Чунки бу блокнинг тутган йўли халқ оммасининг тобора кучли норозилигини вужудга келтирмоқда, деди парламентда ПКП номидан сўзлаган коммунист депутат Зита Сеабра. «Демократик иттифоқ» сиёсатининг барбод бўлганлиги меҳнат аҳлининг манфаатларига ва 1974 йилги Апрель революцияси идеалларига хилоф суратда мамлакатни бошқариш мумкин эмаслигини исбот қилди, деб таъкидлади у. Ҳукумат танглиги — ҳукмрон партиянинг танглигидир, шунинг учун ҳам ҳозир Португалияга кабинетни ўзгартириш эмас, балки сиёсатни тубдан ўзгартириш зарурдир, деди Зита Сеабра.

ЮКСАК БАҲО

● ТУНИС. Тунис президенти Ҳабиб Бургиба Исроилнинг босқинчилик йўлини ҳамда фаластинлик араб халқини қираётганлигини қаттиқ қоралади. У араб мамлакатлари давлат ва ҳукумат бошлиқларининг Фас шаҳрида ўтган кенгаши якунларига юксак баҳо берди. Фасда таклиф этилган Яқин Шарқ можаросини бартараф этиш режаси жаҳон ҳамжамиятининг мададига сазовор бўлмоқда ва можарони бартараф этишни мақсад қилиб қўяди, деди Тунис президенти.

ПЕРУ КОММУНИСТЛАРИНИНГ ДАЪВАТИ

● ЛИМА. Перу Коммунистик партияси мамлакат меҳнаткашларига, барча тараққийпарвар кучларига мурожаат этиб, ўз ҳуқуқ ва озодликлари учун моддий аҳволни яхшилаш учун курашда бирликни мустаҳкамлашга чақирди. Перу Компартияси Марказий Комитети Сиёсий комиссиясининг бу ерда эълон қилинган баёнотида ўтган йил меҳнаткашларнинг ўз ҳаётий манфаатлари учун, қимматчилик доимо ортиб боришига қарши, антиимпериалистик ғалабаларни ҳимоя этиш йўлидаги кураши кучайганлиги қайд этилади.

ҚАТТИҚ ҚОРАЛАНДИ

● БРАЗЗАВИЛЬ. Заир президенти Мобуту Сесе Секо қўшни мустақил Африка давлатларига нисбатан ирқчи ЖАР ҳукумати ўтказаётган бақшиёна агрессия сиёсатини қаттиқ қоралаб чиқди. У мамлакат пойтахти Киншасада дипломатлар ҳузурида гапириб, халқаро ҳамжамиятни Намибиянинг мустақилликка эришиш жараёнига актив ёрдам беришга даъват қилди.

Заир президенти Африка давлатлараро проблемалар тўғрисида гапириб, Африка Бирлиги Ташкилотига аъзо мамлакатларни ўз олдиларида турган проблемаларни умумий иш манфаатларини кўзлаб ҳал этишга даъват қилди. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **ХАНОЙ.** Қорадарёда қад кўтарган Хоабинь гидроузелида очилган виставка шу соҳада Совет Иттифоқи эришган ютуқлар ҳамда СССР билан Вьетнам ўртасидаги ҳамкорлик тўғрисида ҳикоя қилади. Экспозиция Советлар мамлакатида саноат ва уй-жой қурилишининг кўламини акс эттиради. СССР бинокорлик материаллари саноати корхоналарида ишлаб чиқарилаётган замонавий машина-ускуналар ва хилма-хил маҳсулотлар намунасини намойиш қилади. Совет Иттифоқининг техникавий кўмагида бунёд этилаётган Хоабинь гидроузели Совет — Вьетнам самарали ҳамкорлигининг ёрқин намунасидир.

● **ТОКИО.** 1982 йилда Япониядан автомашиналар экспорт қилиш ундан олдинги йилга нисбатан 8 процент қисқарди. «Ниссан мотор» концернининг президенти Т. Исихара мамлакат автомобиль саноати раҳбарларининг кенгашида ана шуни маълум қилди. АҚШ ва бошқа капиталистик мамлакатлар жорий этган чеклашлар сабабли сўнгги 28 йил мобайнида биринчи марта экспорт шу даражада қисқариб кетди. (ТАСС).

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

ИНҚИРОЗЛАР КЎПАЙДИ

Брюсселдан олинган хабарда кейинги пайтларда Бельгияда инқирозлар тобора кўпайиб бораётганлиги тўғрисида маълумотлар берилади. «Юринформ» иқтисодий бюллетенининг хабарига кўра, ўтган йили 4230 та саноат ва савдо-сотиқ компанияси хонавайрон бўлган. Шунингдек, Фландрияда энг кўп корхоналар синганлиги қайд этилади. Бу ерда икки мингдан кўп фирма ва саноат корхонаси батамом инқирозга юз тутган.

«Юринформ»нинг таъкидлашича, корхоналарнинг тобора кўплаб хонавайрон бўлаётганлиги мамлакатни қамраб олган сурункали иқтисодий тушкунликнинг бевосита оқибатидир.

АҲОЛИ КАМАЙМОҚДА

Капиталистик мамлакатларда йилдан-йилга аҳоли камайиб бораётир. Чунончи, ўтган йили Германия Федератив Республикаси аҳолисининг сони 1981 йилга нисбатан 30 минг кишига камайди, деб хабар қилади мамлакатнинг Висбаден шаҳридаги Федерал статистика бошқармаси. Расмий маълумотларга кўра, ҳозирги вақтда ГФРда 61 миллион 638 минг киши истиқомат қилмоқда. Аҳолининг камайиши бу йил ҳам давом этиши кўзда тутилмоқда.

МАМЛАКАТ БОЙЛАРИ КИМЛАР?

Ҳозирги Францияда моддий бойлик фақат бир тўда кишилар қўлида тўпланмоқда. Франциядаги энг катта касаба союз бирлашмаси ҳисобланган Умуммеҳнат конфедерациясининг ҳафталик «Ви Увриер» газетаси ана шу ҳақда батафсил маълумот беради. Франциядаги оилаларнинг атиги 1 процентини ташкил этувчи 220 минг оила барча капиталнинг 47 процентига, ижарага берилувчи уйларнинг 20 процентига эга, иморат қурилмаган ҳамма ерларнинг 19,5 проценти ҳам шуларга қарашлидир.

Бу рақамлар, деб ёзади «Ви Увриер» газетаси, Франция аҳолисининг озгина қисмигина Франциянинг асосий бойликларига эга бўлиб, унинг экономикасини тасарруф этмоқда.

ҲИНДИСТОННИНГ ОТАШИН ШОИРИ СУБРАҲМАНЯМ БАРАДИ ТУҒИЛГАН КУНГА 100 ЙИЛ ТЎЛДИ

ЗАМОН РУҲИНИ ҲИС ЭТИБ...

Халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик сиёсатини оғишмай амалга ошириб келаётган Ҳиндистон башариятга ўнлаб машҳур, истеъдодли олим ва шоирларни туҳфа этди. Ана шундай шоирлардан бири Субраҳманям Барадидир. У 1882 йил декабрда Ҳиндистоннинг энг жанубий шаҳарларидан бири — Еттаямпурамда ўртаҳол брахманлар оиласида дунёга келди.

Бўлажак шоир коллежда ўқиб юрган чоғидаёқ Байрон ва Шиллер ижоди билан танишади, шу билан бирга ҳинд халқининг кучайиб бораётган миллий-озодлик курашлари унга кучли таъсир ўтказади. Барадининг 1905—1921 йилларда ёзган шеър ва достонларида ҳинд халқининг миллий-озодлик ҳаракати таранну м этилиши шундан. Субраҳманям Баради кейинчалик «Судесамиттиран» газетасининг бош редактори муовини, сўнгра «Ҳиндистон» газетасининг редактори лавозимида ишлади. Айни пайтда инглиз мустамлакачиларига қарши жиддий кураш олиб борди. Шоир ўзга халқлар ҳаётида рўй берган ва бераётган эрк йўлидаги курашлар асосини изчил ўрганади, бу унинг ижодида ўз аксини топди. У французлар инқилобий ҳаракати ва Мадзина бошчилигидаги италияликларнинг ватанпарварлик курашларини таранну м этади. Ватандошларини бундан ибрат олишга ундайди.

Шоир Баради 1905—1907 йилларда — биринчи рус революцияси даврида инқилобчилар кўрсатган жасорат ва матонатдан ҳайратга тушади. Ана шунинг таъсирида у «Озодлик қўшиғи» деган ажойиб шеърини яратади.

Ҳар жойда инқилобдан
сўзлашмоқдалар,
Деҳқонларга, ишчиларга
ҳамма тасанно лар айтмоқда.
Қориндор бойларга
ўқиймиз нафрат —
Энди бесамар ўйлар-ла
ўзимизга бермай тасалли...

Баради ҳинд адиблари орасида биринчи бўлиб ўша инқилобнинг моҳиятини англади ва у ҳақда туркум мақолалар яратди. Шоир бир мақоласида шундай дейди: «Россияда жасур халқ қудрати жўш урмоқда. Энди адолат маъбудаси ўзга мамлакатларда ҳам рус халқининг аянчли аҳволига бефарқ қараб туролмайди». У рус халқининг кураш тажрибаси Осиё халқларининг ҳам қуроли бўлиши лозим, деган эди. Россиядаги революцион ҳаракат тажрибалари, халқнинг истибдодга қарши кураши ҳиндларга ҳам таъсир кучини ўтказишига у ҳамиша ишонар эди.

Шоирнинг илк ижоди биринчи рус революцияси ва Осиёнинг уйғониш даврига тўғри келди. Ҳинд олимлари Барадини 1905—1907 йиллардаги рус революцияси ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг фарзанди, деб ҳисоблайдилар. Ана шу даврнинг ўғлони бўлган шоир озодлик, адолат йўлидаги курашлар тўлқинида шаклланди, камол топди, йирик интернационал шоир бўлиб етишди. Ўзини ҳамиша заҳматкаш халқ қаторида санаган Баради халқини руслардан ўрнак олишга даъват этди. «Ҳиндлар, яширин ташкилотларга жам бўлингиз,— деб ёзган эди у.— Ёшлар эса «Рус революционерлари сингари ҳаракат қилайлик!» деган шиор билан қуролланснлар!». Шоирнинг бундай ёниқ даъвати бесамар қолмади.

Шуниси диққатга сазоворки, шоир янги миллий тамил адабий тилини яратди. Бу тилда ўзининг энг ажойиб асарларини ёзди. У озодликни таранну м этганлиги учун ўн йилдан ошиқ қувғин ва таъқибда яшади. Ҳаётининг энг оғир, аянчли дамларида ҳам шоир эътиқодидан воз кечмади. Ҳурликни, тенгликни, озодликни улуғлади. Қисқа ҳаёти мобайнида самарали ижод қилган шоирдан турли жанрларда яратилган уч юздан зиёд шеър, қўшиқлар, балладалар, учта йирик достон, юздан зиёд очерк, публицистик мақола ва илмий тадқиқотлар мерос қолди. Унинг жўшқин қўшиқларини

тамил халқи жон-дилидан куйлаб келмоқда. Шеърлари севиб ўқилмоқда. Асарлари қатор хорижий тилларда, жумладан, мамлакатимизда ҳам таржима қилиниб, чоп этилмоқда...

Баради Улуғ Октябрь социалистик революцияси ғалаба қозонганлиги тўғрисидаги хушхабарни зўр қувонч билан қарши олган эди. Бу ҳақда у «Янги Россия» қасидасида:

Ҳаяжондан титрай бошлар
тангрининг чўнг елкаси,
Шайтон эса аламидан
уввос тортиб юборди.
Кўз ёшлари томоғига
сиртмоқ бўлди! Одамлар!
Янги дунё эскисини
таг-тугидан қўпорди! —

деб ёзади. 1917—1921 йилларда Баради янги Россия, большевиклар партияси, унинг мақсади ва вазифалари, Совет ҳокимиятининг биринчи декрети тўғрисида 20 дан ортиқ қимматли, муҳим мақолалар ёзди. Бу билан у Ҳинд Лениниомасининг ёрқин саҳифасини яратди.

У Ҳиндистонда биринчилардан бўлиб, социализм ғоялари планетамиздаги халқларни ўзига ром этаётганлигини ташвиқ этди. «Ҳиндистонда коммунистик ҳаракатнинг ташкил топишидан анча аввал Баради Совет Иттифоқининг самимий дўсти бўлиб қолганди. у ватандошлари онгига Россияда юз берган ўзгаришлар аҳамиятини тўғри сингдиролган эди,— дейди адиб Джеякантан. — Шоир Совет Россияси тўғрисида ўнлаб ҳаққоний мақолалар чоп этиб, империалистларнинг ёш социалистик давлат тўғрисидаги бўҳтонларини фош қилди. Бугун комил ишонч билан айтиш мумкинки, Баради Улуғ Октябрь социалистик революцияси, социалистик Россия, улуғ Ленин тўғрисидаги асарлари билан 1917—1921 йиллардаёқ Совет-Ҳинд халқлари дўстлиги пойдеворига асос солганлардан бири эди».

Совет халқи ҳинд халқи билан бирга ўзининг самимий дўсти — шоир Баради юбилейини кенг нишонламоқда.

И. ҲОШИМОВ,
тарих фанлари кандидати.

Субраҳманям БАРАДИ

ЯНГИ РОССИЯ

Ҳар нарсага қодир Калий[1] марҳаматли нигоҳин
Россиянинг сарзамини узра тураркан ташлаб:,
Порлаб чиқмиш ногаҳонда чин инқилоб қуёши,
Мустабид шоҳ фарёд уриб, қолмиш шу дам ер тишлаб.
Ҳаяжондан титрай бошлар тангрининг чўнг елкаси,
Шайтон эса аламидан уввос тортиб юборди.
Кўз ёшлари томоғига сиртмоқ бўлди! Одамлар!
Янги дунё эскисини таг-тугидан қўпорди!
Чоризм деб аталмиш у муртад, золим аслида
Хиранякашяп[2] сингари хўп ичди халқнинг қонини.
Ким инсофли, ким оққўнгил, ким зўр бўлса ақлда
Азобларга маҳкум этди, ёқди хону монини.
Калтафаҳм шоҳ чиндан-да, ихлос қўйиб зулмга
Қуллар эди қайдаки ғар, каззоб, ўғри, беимон...
Ўрмондаги йиртқичлардек яйрардилар бу зотлар,
Қарғиш теккан заминни боз топтар эдилар чунон.
Деҳқонлару меҳнаткашлар оч ҳам яланғоч буткул,
Бойлар қорнин тўйдирарлар, жон берарлар ўзлари.
Бир ён — вабо, ўлатга ем.
Бир ён — макру фирибга —
Алишгайлар иззатнию давлатни ҳам сарсари.
Мардона эл ҳақиқат деб бош кўтарса ногаҳон
Қисматлари турма, зиндон бўлди, чексиз ситамлар.
Айта берсанг сўз етмайди — гоҳ дор, гоҳо Сибирга
Сургун... ажал битта қўймай ҳаммасини еб-ямлар.
Ким хилватда суҳбат қилса, шаппа ушлаб қамашлар:
Ё Ватандан жудо бўлиш — шу ҳуқуқ, шу ҳақиқат!
Зўравонлик сиёсати эъзоз топди!
Не бахтким,
Адолат ҳам айни пайтда кўрсата қолди ҳикмат.
Шафқат тўла нигоҳидан адолатнинг порлаб нур
Эрксеварлар боши узра бахт қуёшин қилди тож.
Талвасада золим подшоҳ ағдарилди тол каби,
Типирчилаб тупроқ аро учар мисли тола соч.
Қанча-қанча зўравонлар гумаштаю ҳамтовоқ,
Апил-тапил қочиб қолди думин хода қилганча.
Ўрмонни ўт олди, ёнди ҳўлу қуруқ баробар,
Фуқаро-чи, энди яшар озод, ўзи билганча.
Қаранг, инсон камол топди. халқ қонуни ярадди,
Жумҳурият овозаси тутиб кетди жаҳонни.
Қуллик барҳам топди абад, йитди қаро ўтмишлар,
Меҳнаткашлар гуллатарлар бу кун янги замонни.

Амир ФАЙЗУЛЛАЕВ таржимаси.

1, 2 Калий ва Хиранякашяп— Ҳинд афсоналари қаҳрамонлари, бузғунчи, барбод қилувчи тангрилар.

СПОРТ

БОКС:

ҚЎШ ҒАЛАБА

Республикамиз терма командаси ГФРнинг Мюльгейм шаҳрида «Рингфрай» клуби аъзолари билан икки марта халқаро ўртоқлик учрашуви ўтказди. Учрашувлар 8:2 ва 7:2 ҳисобида Ўзбекистон чарм қўлқоп усталари фойдасига ҳал бўлди. Бу ғалабага тажрибали Владимир Шин билан Сергей Васильенко, ёшлардан Ҳаким Матчонов билан Владимир Лискинлар муносиб ҳисса қўшдилар. Энди «Рингфрай» боксчилари ёз ойларида Ўзбекистонга меҳмон бўлиб келадилар.

ХОККЕЙ:

ЯКУНЛОВЧИ УЧРАШУВ

Совет терма командаси хоккейчиларининг Канада ва Америка бўйлаб ўтказган учрашувлари якунланди. Халқаро ўртоқлик учрашувларини кўтаринки руҳда давом эттирган хоккейчиларимиз олти ўйиннинг тўрттасида ғалабага эришдилар. Чунончи, «Квебек Нордикс» (3:0), «Монреаль Канадиенс» (5:0), «Миннесота Норд Старз» (6:3) ҳамда «Филадельфия Флайерс» (5:1) командалари билан ўтказилган учрашувлар мухлисларда яхши таассурот қолдирди.

ГИМНАСТИКА:

СПАРТАКЧИЛАР ЗАФАРИ

Республикамиз пойтахтининг «Динамо» теннис саройида бадиий гимнастика бўйича Тошкент шаҳар Спартакиадаси программасидан ўрин олган баҳслар ўтказилди. Мусобақада нафис ҳаракатларни ўрнига қўйган спартакчилар команда ҳисобида пешқадамлик қилишди. «Динамо» ҳамда «Меҳнат» коллективлари иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди.

ЧИМЁН БАҒРИДА

Чимён тоғ этаклари шаҳарлик меҳнаткашларнинг дам олиши ва спорт билан шуғулланиши учун энг қулай жойлардан бўлиб қолди. Момиқ қор қоплаган Чимён бағрида бу йил йирик мусобақалар ўтказишга ҳозирлик кўрилмоқда. Яна бир неча кундан кейин тоғ чанғи усталари СССР кубоги учун курашнинг 5—6-тур ўйинларини бошлайдилар.

Суратда: Чимён бағрида дам олиш.

В. Портнов фотоси.

ЭЛЕКТРОН КОНСУЛЬТАНТ

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Харьков радиоэлектроника институтининг мутахассислари ҳисобдон машинага олий малакали врач тажрибасини бахш этдилар. Улар медиклар билан бирга одам турли касалликларини эрта босқичларда топиш диагностик модели ва программасини ишлаб чиқдилар.

— Бунинг учун биз медицина практикасида маълум радио-изотоп тадқиқот методидан фойдаландик, — дейди ишларнинг раҳбари Г. Кривуля. — Радиоизотоп моддалар қон оқими билан бирга организмнинг турли органлари ва системаларига бориб, уларнинг аҳволи тўғрисида датчикларга информация беради. Ҳисобдон машина шу информацияни анализ қилиб чиққач, диагноз қўяди. Диагноз аниқлиги Харьков клиникаларидаги синовлар билан тасдиқланди. Бундай диагноз қўйиш учун катта машина бўлиши шарт эмас. Микропроцессор ҳам электрон консультант бўла олади. Уни одатдаги даволаш муассасасида ўрнатиш қийин эмас.

Таклиф этилган метод турли техник қурилмаларни текшириб чиқишда ҳам ишлатилиши мумкин. Ҳисобдон машина уларнинг носозликлари сабабларини шу қадар аниқлик ва тезликда белгилаб беришга қодир бўлади.

Бу тадқиқотлар — олий мактаб кибернетикларининг электрон ҳисоблаш техникаси учун ўз-ўзини контроль қилиш системалари яратиш борасидаги ишларининг бир қисмидир. Улар электрон ҳисоблаш машинасининг носозликларини мустақил равишда аниқлаб, ишни тўхтатмаган ҳолда резерв блокларни ишга солиш билан шу носозликларни тузатадиган қилишни ўз олдиларига мақсад этиб қўйдилар.

(ТАСС).

ИСРОФГАРНИНГ ИШТАҲАСИ

АЖАБ САВДОЛАР

Икки директор ўртасида ортиқча сарф-харажатларнинг сабаблари тўғрисида ўзаро гап кетди.

— Менимча,— деди Урганчдаги 14-автотранспорт корхонаси директори А. Мўминов,— асосий айб автомобиль ҳайдовчиларда. Улар ёнилғини тежаб сарфлашмайди, баъзан бўлар-бўлмасга машина қувишиб, бензинни исроф қилишади.

— Фикрингиз-ку, тўғри, лекин гап фақат шофёрларда эмас. Ўзимиз ҳам назоратни пича бўшаштиргангга ўхшаймиз. Исрофгарчилик кўпайиб, роса таъна-маломатга қоляпмиз, — деб нолиди Хонқадаги 43-автотранспорт корхонаси директори С. Нуриев.

Бу сўзлар чеккароқда турган бир кекса одамнинг қулоғига чалинди, шекилли, луқма ташлади:

— Оббо. валломатлар-ей, жуда содда экансизлар-ку. Исрофгарчиликнинг асли сабабини мен айта қолай: бутун айб — исрофгарнинг иштаҳасида.

— Иштаҳасида?!— барабарига сакраб тушишди икки директор.

— Ҳа, иштаҳасида! Харажатлар кўпайишига баъзан балойи нафс ҳам сабаб бўлади.— ўз сўзида туриб олди чол.

Нима ёмон, гапга кесатиқ аралаштириб гапириш ёмон. Директорлар хийла мулзам бўлишди. Сўнг билсак, чолнинг луқмасида жон бор экан. Тўртта транспорт ташкилотида, юқорида тилга олинган икки корхонада, шунингдек, «Госкомсельхозтехника» Урганч районлараро моддий-техника таъминоти бирлашмаси ва область коммунал хўжалиги автобазасида автомобилларнинг ўн ой ичида бажарган иш ҳажми 29 минг километрга ошириб ёзилибди, натижада 5650 литр бензин нормадан ортиқча сарфланибди. Кўриб турибсизки, рақамлар чакки эмас. Ахир, шунча бензиннинг йўққа чиқиши инсофданми? 14 ва 43-автомобиль транспорти корхоналарининг раҳбарлари А. Мўминов билан С. Нуриевга шундай савол бор: Ошириб ёзиш, кўзбўямачилик бор жойда фирибгарлик йўқ деб ким айта олади? «Қари билганини пари билмас» деганларидек, чолнинг хахалак отган иштаҳага шаъма қилгани бежиз эмаслиги ўз-ўзидан равшан.

Экономика тежамли бўлиши керак! Антон Николаевич Тё бу шиорчи сақич қилиб чайнаяпти. Лекин. у раҳбарлик қилаётган 19-автотранспорт корхонасида исрофгарчиликка барҳам берилмаётир. Бажарилган ишни ошириб ёзиш, бензин ва мойлаш материалларини исроф қилиш фактлари учрайди.

Бир мисол. Корхонага қарашли 2-колонна шофёри Абдушариф Жуманиёзов 2837 километр ҳажмда бажарилган ишни 4000 километр қилиб ёздирганлиги натижасида 250 литр бензин ошиқча сарфланганлиги ошкор бўлди. Шофёр жазо олди. Автоколонна бошлиғи Рустам Бобоев-чи? У хатони тан олиш, ваъда бериш билан қутилди, вассалом. Бундай фактлар кам эмас.

— Карбюратор носоз шекилли, бензинни ўпқондек ютгани-ютган,— деди «Госкомсельхозтехника» Урганч районлараро моддий-техника таъминоти бирлашмаси шофёри Йўлдош Бобожонов.

Текшириб кўрилганида, автомобиль ҳайдовчининг сири очилиб қолди. 3037-рақамли йўл варақасида рейслар сони 8 та, юк ҳажми 60 тонна эканлиги қайд қилиниб, аслида 6 та рейс давомида 45 тонна юк ташилгани маълум бўлди. Демак. 450 тонна-километр ошириб ёзилган, анча бензин исроф қилинган. Гап карбюраторда эмас, иштахада экан...

Ҳазораспдаги 96-автотранспорт корхонаси директори Ғафур Раҳмонов бензин ва дизель ёнилғиси транспорт учун сув билан ҳаводек зарур эканлигини яхши билади, ёнилғини тежаб сарфлаш ҳақида ваъз-насиҳатни ҳамиша ўрнига қўяди. Ўзи-чи? Яхши иш қилмади, 8440 литр дизель ёнилғисини корхонани иситиш учун ўтин ўрнида ишлатиб юборди. Шундай қилиб, 1149 сўмлик ёнилғи ноўрин сарфланди. Ўз сўзига амал қилмаган бошлиқнинг ваъзхонлигидан бирор натижа чиқиши қийин. Чунки унга: «Аввал ўзингга боқ, кейин ноғора қоқ!» дегувчилар топилиб қолади.

Хўжасизлик, лоқайдлик, исрофгарчиликка йўл очишни кўрсатувчи фактлар талай. Айрим хўжаликларда нефть маҳсулотларини сақлаш ва сарфлашда эгасизлик ҳукм сурмоқда. Қўшкўпир районидаги Карл Маркс номли колхозда заправка пункти кўримсиз аҳволга тушган. Резервуар эскириб қолгани сабабли ёнилғи томиб, исроф бўлаётир, уларнинг қопқоғи чала ёпилади. Автомобилларнинг спидометрлари ишламайди, йўл варақалари палапартиш тўлдирилади. Назорат бўшлиги суиистеъмолларга сабаб бўлмоқда. Шофёр Б. Ражабов бажарилган ишни ошириб ёзиб, бензинни нормадан ортиқ харж қиляпти «Газ-51» маркали автомобиль ҳайдовчиси Давлатов йўл варақасида километрлар ҳажмини икки баравар ошириб ёзганига нима дейсиз? Колхоз раиси Р. Жуманиёзов ва бош инженер Т. Ёқубовнинг арифметикани яхши билишларига шубҳамиз йўқ. Аммо, Хива шаҳри билан колхоз ўртасидаги масофа икки ҳисса ошириб ёзилган ҳужжатга улар ишонишганига ҳайронмиз.

Кашфиёт яхши нарса, прогрессив характерга эга бўлган янгиликлар қўллаб-қувватланади. Бу табиий ҳол. Бироқ, ишни яхшилашга ёрдам бермайдиган, зарари муқаррар бўлган кашфиётнинг ҳеч кимга кераги йўқ, уни ҳаётнинг ўзи рад этади. Сўзимизнинг исботи учун битта мисол келтирамиз. Янгибозор районидаги «Партия XXI съезди» колхози раиси М. Рўзметов, бош бухгалтер К. Нурматов ёнилғини тежашнинг «янги усули»ни «кашф» этганлар. Харажат нормаларини мавжуд нормативдан ошиқча миқдорда белгилаб, шу йўл билан икки йилда 50 тонна бензин, 55 тонна дизель ёнилғиси «тежаш»га эришганлар. Ҳақиқатда эса нормативдан ташқари 24 тонна ёнилғи харажатга чиқарилган. Бу тариқа «тежамкорлик»нинг исрофгарчиликдан нима фарқи бор?

Кези келганда, яна бир гапни айтиб ўтмоқчимиз. Кўрпага қараб оёқ узатилган вақтлардан мерос қолган нефть складлари ҳозирги давр талабига жавоб бермай қолди. Бу гап, айниқса, колхозларга тааллуқли. Резервуарларнинг таги фундамент қилинмаган. Айрим хўжаликларда ҳар хил маркали бензин битта идишда аралаш сақланиб, автомобиллар челак билан заправка қилинади. Заправка ускуналари, ўлчов асбоблари ўрнатилмаган.

Хўш, нима қилмоқ керак? Қуриш керак. Эндиликда типовой нефть складлари, автомобилларни заправка қиладиган, автоматлашган станциялар. бензоколонкалар қуришга қурби етмайдиган колхоз ва совхоз йўқ. Бу муҳим иш қанча тез амалга оширилса, шунча яхши.

Тўғри, нефть маҳсулотларини ҳисобга олиш, қабул қилиш, сақлаш ва сарфлашни яхшилаш тўғрисида қарорлар қабул қилиняпти, муҳим тадбирлар белгиланяпти. Нефть маҳсулотлари билан таъминлаш область бошқармаси ўтказган текшириш якунларини қараб чиқиб, область Советни ижроия комитети 1982 йил ноябрида махсус қарор қабул қилди. Чамаси, ана шу қарорларни, муҳим тадбирларни собитқадамлик билан амалга оширишда изчиллик, ташаббус етишмаётганга ўхшайди. Ҳолва деган билан оғиз чучимайди. Нефть маҳсулотларини сақлаш ва сарфлашни амалда тартибга солиш лозим.

Халқимизда: «Ҳисобидан адашган ҳамёнидан айрилар» деган мақол бор. Тежамкорликда ҳикмат кўп. Эл бойлиги — нефть маҳсулотларининг ҳар бир литрини қадрлаш, увол қилмаслик — транспорт ходимлари, хўжалик раҳбарлари, бутун жамоатчилик бурчидир. Исрофгарчиликка, кўзбўямачиликка қарши ҳамма жойда аёвсиз ўт очилса, исрофгарнинг пайи қирқилиши, балойинафс илинжидаги қинғир ишлар барҳам топиши турган гап.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

9 ЯНВАРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳужжатли фильм. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45— Ҳамма нарсани билишни истайман! 13.00 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. 14.30 — Қишлоқ янгиликлари. 15.30 — Музикали киоск. 16.00 — Фильм-спектакль. 17.30 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.30 — Халқаро панорама 19.15 — Концерт. 21.30— Время. 22.05 — Баскетбол бўйича СССР чемпионати. ЦСКА — Динамо (Москва). 22.45 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. 23.30 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Ҳужжатли фильмлар. 10.10 — Қалбга яқин қўшиқлар. 11.00 — Илмий-оммабоп фильм. 12.00 — Фильм-концерт. 12.45 — Мультфильм. 13.15 — Театр учрашувлари. 15.00 — Концерт. 15.20 — Тасвирий санъат жанрлари. 15.50 — Ҳужжатли фильм. 16.00 — Тўпли хоккей. Зоркий — Динамо (О). 17.45 — Концерт. 18.55— Илмий-оммабоп фильм. 19.15 — Революция туфайли туғилган. 7-фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Ҳужжатли фильм. 21.00 — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 21.30 — Время. 22.05 — Бадиий фильм. 23.40 — Теннис. Европа чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Фильм-концерт. 10.55 — Жанобн олийлари, тайёр бўлинг. Бадиий фильм 12.05 — Шеърият кечаси. 13.10 — Инсон ва табиат. 13.40 — Ўзбекистон спорти. 14.20 — Реклама. 17.55 — Фонарик. 18.25 — Болалар учун фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Даврамизга марҳабо. 21.30 — Время. 22.05 — Даврамизга марҳабо (давоми).

16.00 — **Қирғизистон телевидениесининг программаси.**

10 ЯНВАРЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Ҳайвонот оламида. 10.40 — Телеграмма. Бадиий фильм. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Қордаги поезд. Бадиий фильм. 17.45 — Балетдан классик дуэт. 18.00— Ижод саҳифалари. 19.00 — Беш йиллик. Ишлар ва одамлар. 19.15— Ҳужжатли фильм. 19.30 — Мультфильм. 19.50 — Юрак операцияси. Спектакль. 21.30 — Время. 22.05 — Фигурали учиш бўйича СССР чемпионати. Кўргазмали чиқишлар. 23.35 — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20— Ҳужжатли фильм. 10.00 — Будильник. 10.30 — Фильм-концерт. 10.55— Балли қизлар. 12.45 — Ж. М. Дамаз. Концертино. 13.00 — Суяксиз бола. Бадиий фильм. 14.15 — Қувноқ стартлар. 15.00 — Концерт. 15.20 — Уфқ. 16.20 — Ҳужжатли фильм. 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Салют, пионерия! 19.35 — Чанғи спорти бўйича жаҳон кубоги. 20.05 — Бутуниттифоқ конкурсининг лауреатлари И. Мальгина ва Э. Бабаева куйлайди. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро панорама. 21.30 — Время. 22.05 — Янги йилнинг узун кечаси. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 17.50 — Лайлакча. Бадиий фильм. 18.30 — До-ре-ми-фа-соль. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Бугун оламда нима гап? 22.20 — Экранда — кинокомедия. Садқаи сар. 23.45 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.00 — Олий математика. 19.10 — Совет Иттифоқи шаҳарлари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Эртага— премьера. Кинокўрсатув. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.15 — Табассум. 11.30 — Чолғу куйлари. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Таниқли ижрочилари концерти. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Театр микрофон олдида. Инқилоб тонги. 17.30 — Дўстларимиз эстрадаси. 18.15 — Спорт эшиттириши. 18.30 — Концерт. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Ажойиб тақдир. 21.10 — Эзгу ўйлар, қутлуғ тўйлар. 22.30 — Концерт.

ХАЛҚЛАР ДУСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
шахсий тақсимланиш бўйича Тошкент шаҳри ва Тошкент областида ишлашга тайинланган
1982 ЙИЛ БИТИРУВЧИЛАРИГА ДИПЛОМЛАРНИ ТАНТАНАЛИ ТОПШИРИШ МАРОСИМЛАРИНИ ЎТКАЗАДИ

11 январда соат 16.00 да
БОШҚАРИШНИНГ АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН СИСТЕМАСИ ФАКУЛЬТЕТИ
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг «Кибернетика» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси биносида
(Тошкент шаҳри, Володарский кўчаси, 26-уй, кичик акт зали).

12 январь соат 16.00 да
ИНЖЕНЕРЛИК-ФИЗИКА ФАКУЛЬТЕТИ
В. И. Ленин номли Тошкент электрон-техника заводи биносида

14 январь соат 16.00 да
НЕФТЬ ВА ГАЗ ФАКУЛЬТЕТИ
«Узбекнефть» ишлаб чиқариш бирлашмаси биносида
(Куйбишев кўчаси, 21-уй).

17 январь соат 14.00 да
ГЕОЛОГИЯ-ҚИДИРУВ ФАКУЛЬТЕТИ
Ўзбекистон ССР Геология министрлигининг Ўрта Осиё геология ва минерал хом ашё илмий-тадқиқот институти биносида
(Т. Шевченко кўчаси, 11-уй, акт зали)

17 январь соат 16.00 да
КОН-МЕТАЛЛУРГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ
«Средазуголь» ишлаб чиқариш бирлашмаси биносида
(Хадра майдони, Марказ 14, 27-уй).

19 январь соат 15.00 да
САНОАТ ЭНЕРГЕТИКА ФАКУЛЬТЕТИ
Тошкент Политехника институтининг акт залида
(Навоий кўчаси, 13-уй).

Дипломни олиш пайтида паспорт ёнингизда бўлиши лозим.

СССР Медицина фанлари академияси
Бутуниттифоқ хирургия илмий марказининг
ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ
БЎЛИМЛАР БЎЙИЧА:
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ошқозон-ичак йўли хирургияси бўлимига, илмий-поликлиника бўлимининг функционал диагностика группасига (медицина фанлари кандидати) — **катта илмий ходимлар;**

анестезиология (2), реанимация (2), қон томирлар хирургияси, ташкилий-методик бўлимларга — **кичик илмий ходимлар.**

КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ БИР ОЙ.

Адрес: 700115, Тошкент шаҳри-ГСП, Фарҳод кўчаси, 10-уй.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/I да **Оловиддиннинг сеҳрли шамчироғи** (12.00), **Оламнинг яратилиши** (19.00), 10/I да **Гўзал Василиса** (12.00), **Тоҳир ва Зуҳра** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 9/I да **Хотинимнинг эри,** 10/I да **Тўйдан олдин томоша.**

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА — **«Сеҳрли кўл» Янги йил томошалари** (10, 12 ва 14.00 да), **«Воскресенье» рок-группасининг концертлари** (17.00 ва 20.00 да).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Сивка — Бурка, қутқар!» — воқеий эртак катта Янги йил томошалари** (10, 13, 16 ва 19.30 да).

Меҳнат илмий-тадқиқот институтининг Ўзбекистон филиали коллективи катта илмий ходим, иқтисод фанлари кандидати М. М. Раззоқовага акаси

Абдусаттор Муталович РАЗЗОҚОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қўлёзмалар институти коллективи институт илмий ходими, тарих фанлари кандидати Э. Охунжоновга онаси

Минаввар НИҒМАТЖОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000 Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33 06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20 33-11-49, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР —2 42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-51 24. Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 4-61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78 94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33 90-50.